

«Бізнес під дедалі сильнішим тиском»

Основні економічні тенденції та очікування у вересні 2026 за результатами
«Нового щомісячного опитування підприємств», #NRES

Оксана Кузяків, виконавча директорка ІЕД

Євген Ангел, старший науковий співробітник ІЕД

Ірина Федець, старша наукова співробітниця ІЕД

Анастасія Гулік, наукова співробітниця ІЕД

Дарія Шаповалова, молодша наукова співробітниця, ІЕД

Київ, 13 жовтня, 2026 року

ПРО «НОВЕ ЩОМІСЯЧНЕ ОПИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ»

Опитування щомісяця

Найсвіжіші дані
зібрано **23 – 30**
вересня, **2026 року**

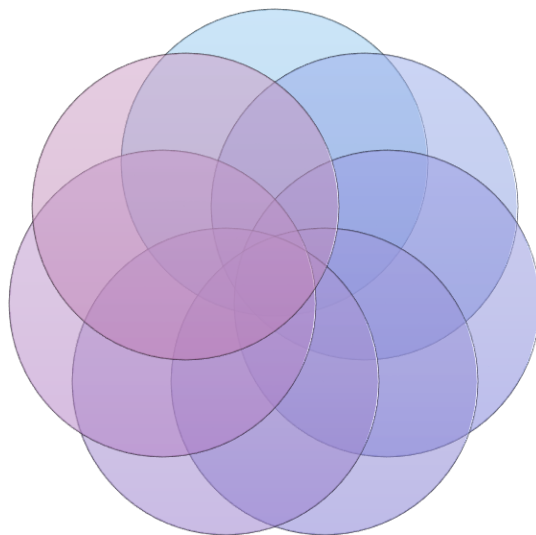
ВИБІРКА: у вересні
опитано **467 підприємств**

Проведено вже
53 опитування
(з травня 2022 року)

Підприємства
усіх розмірів

Сектори:
Промисловість +
(Ритейл, Агро)

Географія: **21 з 27**
регіонів України

Головне

У вересні 2026 року український бізнес зіткнувся зі зростанням невизначеності, уповільненням відновлення та погіршенням поточних результатів діяльності й короткострокових очікувань. Дефіцит робочої сили, безпекові ризики та втрати, спричинені війною, продовжують посилювати тиск на бізнес, попри незначне покращення довгострокових очікувань.

ГОЛОВНІ ПОВІДОМЛЕННЯ ВЕРЕСНЯ 2026

1. У вересні 2026 року довгострокова невизначеність зросла. Водночас, довгострокові очікування бізнесу хоча і незначним чином, проте покращились
2. Середньострокова невизначеність зросла і для фінансово-економічної ситуації на підприємстві, і для загальноекономічного середовища. Водночас очікування на шестимісячну перспективу суттєво не змінилися після погіршення минулого місяця
3. Темпи відновлення рік до року зберігають тенденцію до сповільнення
4. Показники роботи підприємств (порівняно з попереднім місяцем) погіршуються другий місяць поспіль. Короткострокові очікування також погіршилися
5. На наступні 3–4 місяці очікується подальше зростання цін, та водночас відсоткове значення зростання цін як перешкоди розвитку бізнесу зменшується, а у рейтингу дана перешкода поступилась місцем безпековим питанням
6. У кількості працівників та кількості працівників у вимушених відпустках у наступні 3–4 місяці не очікується суттєвих змін, водночас показник труднощів у пошуку як кваліфікованого, так і некваліфікованого персоналу зберігають тенденцію до зростання
7. Лідерами перешкод для роботи бізнесу залишаються брак робочої сили, зростання цін та небезпека працювати, хоча і зі змінами у відсотковому розподілі та позиціями у рейтингу.
8. Атаки на логістику та повітряні тривоги призводять до втрат бізнесу, зокрема робочого часу працівників, особливо у прифронтових регіонах. Водночас бізнес очікує компенсації збитків за рахунок Росії та міжнародної допомоги і не підтримує підвищення податків навіть за умов скорочення державної підтримки.

Негативні наслідки повітряних тривог

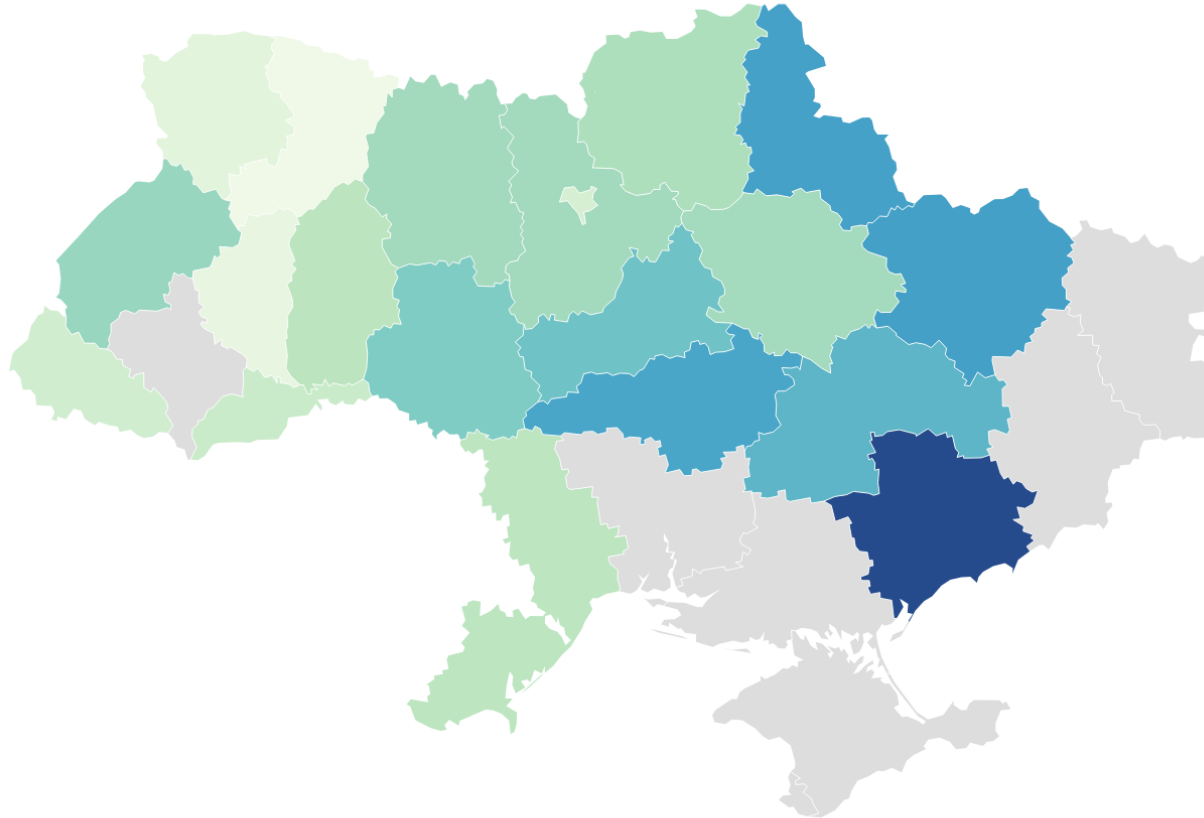
Яким чином повітряні тривоги впливати на підприємство у 2026 році? (% респондентів)

- **58,7% підприємств** повідомили про втрату **робочого часу працівників** через повітряні тривоги
- **Майже половина підприємств (49,5%) змушена призупиняти роботу виробничих потужностей, а 38,1% – адміністративних та інших невиробничих підрозділів**
- **Кожне третє підприємство (33,6%)** зазнає **скорочення обсягів виробництва або надання послуг**
- **Понад чверть підприємств (28,5%)** стикаються із **затримками постачання сировини або доставки готової продукції**
- **16,1% підприємств** повідомили про **систематичні запізнення працівників на роботу або затримки з поверненням додому**
- Повітряні тривоги також призводять до **перенесення чи скасування подій і зустрічей (13,9%) та замовлень (12,6%)**
- **Лише 4,5% підприємств** зазначили, що повітряні тривоги **не мали негативних наслідків** для їхньої діяльності

Втрати робочого часу за регіонами

Середня оцінка часових втрат через повітряні тривоги (% робочого часу)

Created with Datawrapper

Примітка. Кількість респондентів в Івано-Франківській області була недостатньою для аналізу цього питання

7,4% в середньому по Україні

- **Найбільші втрати робочого часу** через повітряні тривоги зафіксовано в **Запорізькій області** (25,4%), де показник суттєво перевищує результати інших регіонів
- Відносно **високі втрати також** спостерігаються в **Харківській** (13,8%), **Сумській** (13,7%), **Кіровоградській** (13,0%) та **Дніпропетровській** (11,0%) областях
- **У більшості західних областей** оцінені **втрати робочого часу є відносно невеликими**
- Регіональні відмінності можуть бути пов'язані не лише з тривалістю повітряних тривог, а й з галузевою структурою підприємств та особливостями організації їхньої роботи

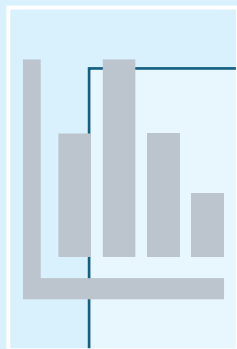
NB: Оцінки підприємств можуть відображати не лише прямий, а й непрямий вплив повітряних тривог, а також суб'єктивне сприйняття та пригадування подій попередніх місяців та поточного місяця під час опитування у вересні.

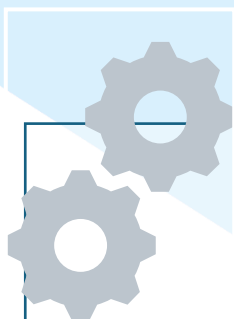
Відновлення та перспективи

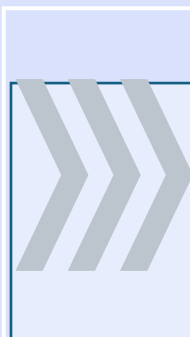
ГОЛОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ 1.

Індекс Відновлення Ділової Активності (ІВДА) зберіг тенденцію до погіршення, зменшившись із -0,16 до -0,21

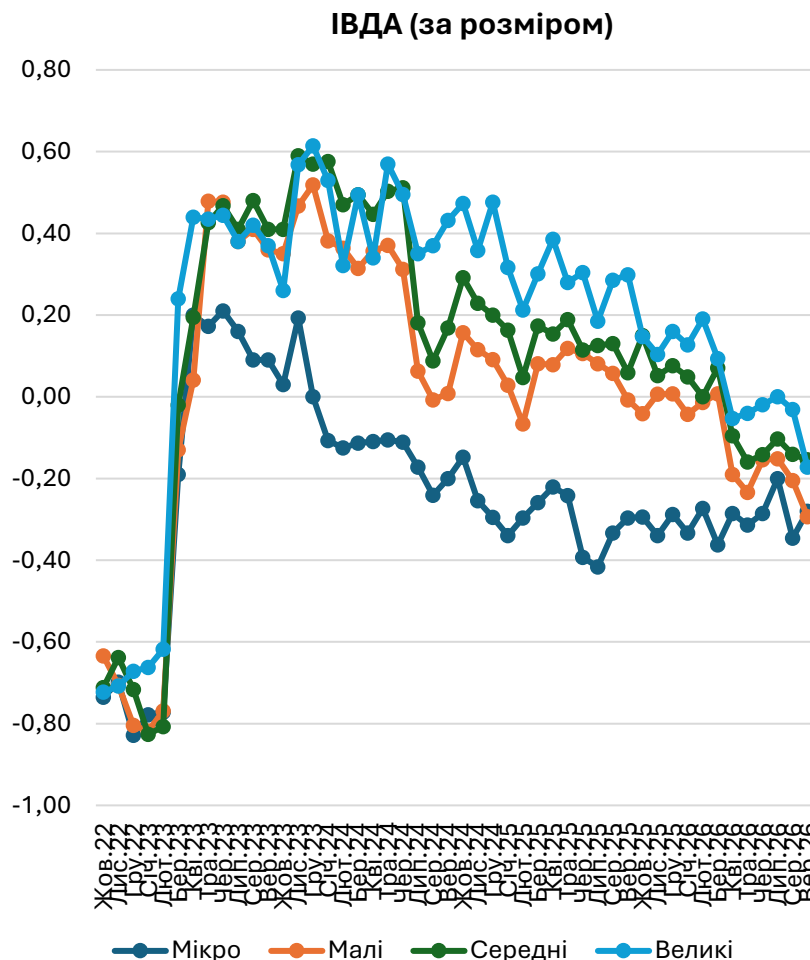
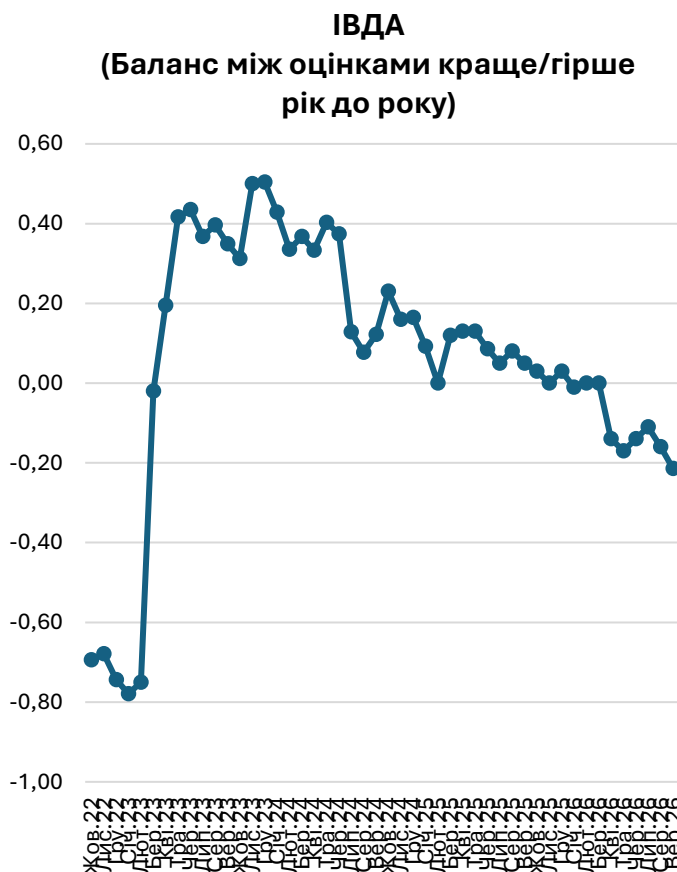

Завантаженість потужностей порівняно до «довоєнного часу»: відбулись зміни у частині показників

Агрегований Показник Перспектив Промисловості (АППП) залишився незмінним після незначного зменшення минулого місяця (0,04 у вересні, як і у серпні)

Індекс Відновлення Ділової Активності (ІВДА)* погіршується

Індекс Відновлення Ділової Активності (ІВДА) погіршується другий місяць поспіль, та у вересні порівняно до серпня зменшився із -0,16 до -0,21 (шкала від -1 до +1)

Коливання у відсотковому розподілі відповідей наступні:

- % підприємств, які повідомили, що їх **ділова активність гірша, ніж минулого року, збільшився** із 24,3% до 31,1%
- % підприємств, які повідомили, що їх **ділова активність краща, ніж минулого року, без суттєвих змін** (8,3% у серпні та 9,6% у вересні)
- % **тих, хто не відчув змін** порівняно з минулим роком **зменшився** (із 67,4% у серпні до 59,4% у вересні)

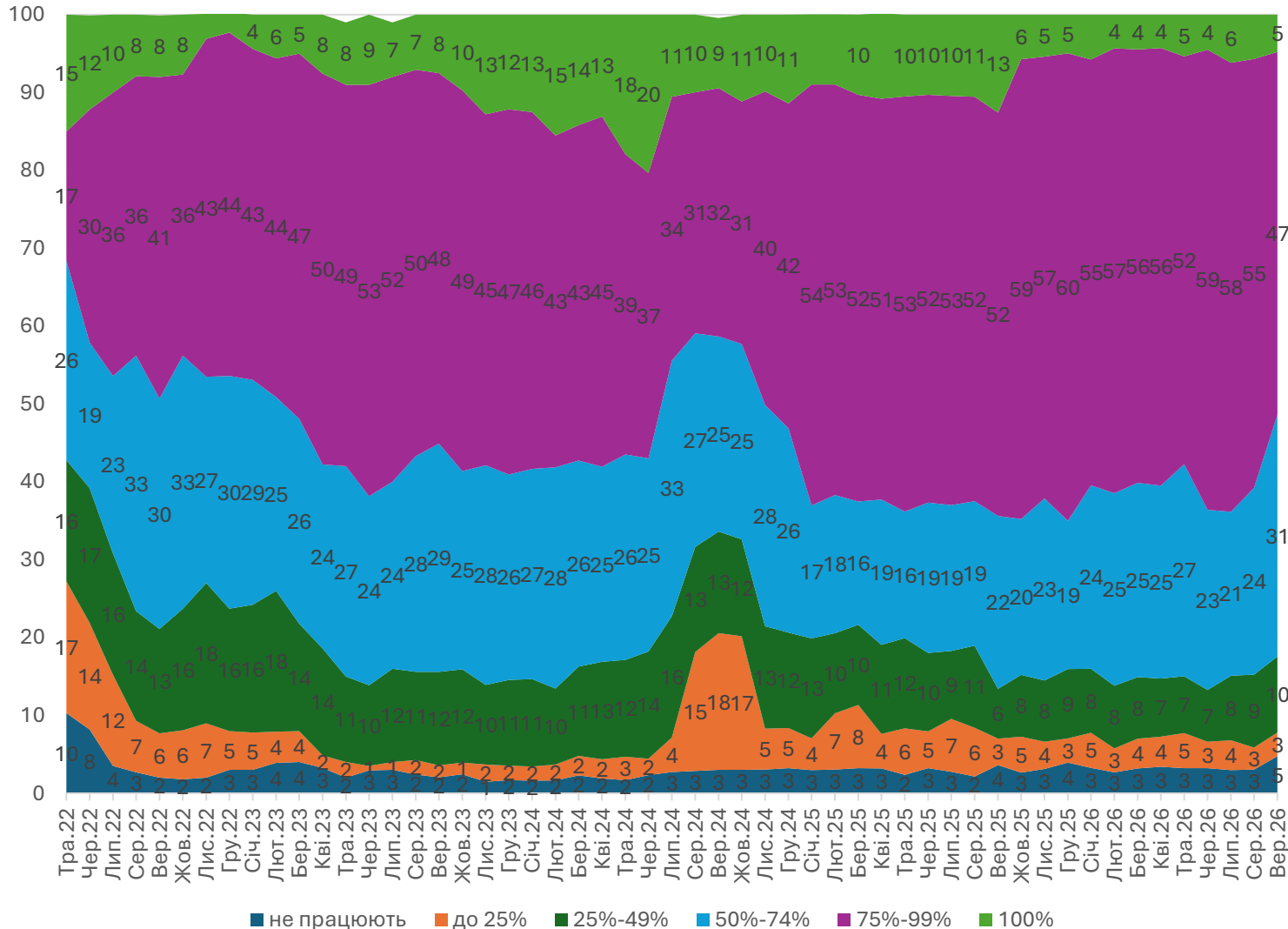
АЛЕ є суттєві відмінності в залежності від розміру підприємств

Значення ІВДА погіршилось для мікро-, малих та великих підприємств. Найнижчим та приблизно однаковим значення є для мікро- та малих підприємств, також показник суттєво погіршився для великих підприємств. Водночас, значення показника для середніх підприємств суттєво не змінилось

ІВДА ґрунтується на питанні, де менеджери порівнюють “ЯК Є ЗАРАЗ” VS “ЯК ЦЕ БУЛО РІК ТОМУ”

«Зараз» vs «до 24 лютого 2022»: відбулись деякі зміни

% завантаження потужностей порівняно до "до війни", % опитаних

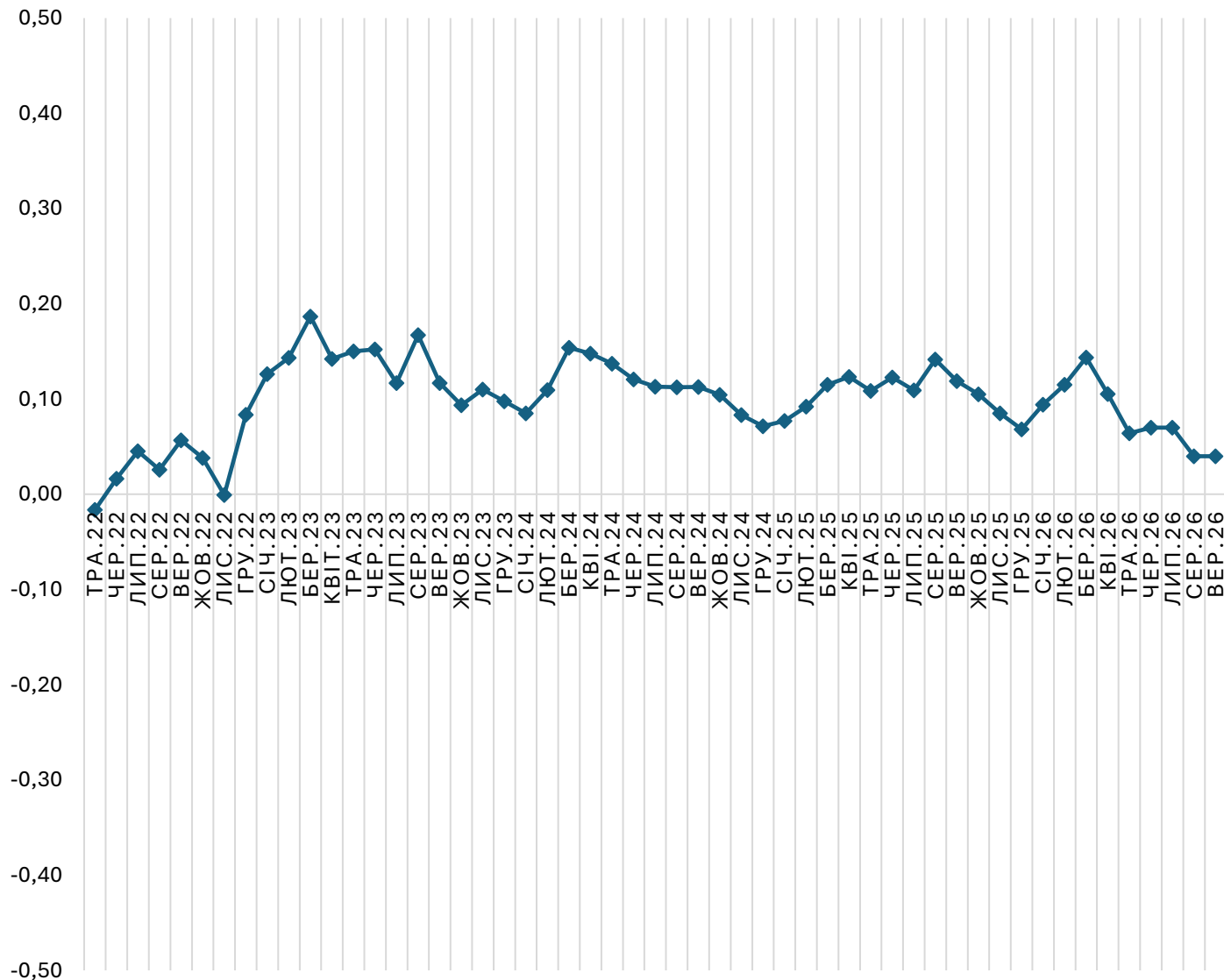
У вересні 2026 порівняно до серпня відбулись деякі зміни у частині показників

- Частка підприємств, що працюють майже на повну потужність, зменшується другий місяць поспіль, та у вересні зменшилась із 55% до 47%
- Частка підприємств, що працюють із завантаженістю 50-74% другий місяць поспіль зростає, та у вересні збільшилась із 24% до 31%

Водночас:

- % підприємств, що працюють на 100% суттєво не змінився та становить 5% (було 6% у липні та серпні)
- % підприємств, що працюють із завантаженістю 25-49% становить 10% (було 9% у серпні).
- % підприємств, що працюють із завантаженістю до 25%, залишився незмінним (3%, як і у серпні)
- % підприємств, які взагалі не працюють, становить 5% (кілька місяців поспіль значення залишалось незмінним, на рівні 3%)

Агрегований показник перспектив промисловості (АППП)*

АППП залишився незмінним. Значення АППП становить 0,04 у вересні, як і у серпні (було 0,07 у липні та червні)

У вересні порівняно до серпня коливання складових АППП такі:

- **Очікування виробництва (ОВ) третій місяць поспіль поступово погіршується** та у вересні показник зменшився, із 0,21 до 0,17
- **Складові запаси готової продукції (ЗГП) також зберігає тенденцію до зменшення**, та у вересні порівняно до серпня значення зменшилось із -0,04 до -0,09
- **Складові обсяги нових замовлень (ОНЗ) суттєво не змінилась після істотного погіршення значень минулого місяця**; та у вересні становить -0,13 (було -0,14 у серпні та -0,06 у липні)

* $АППП = ОВ + ОНЗ + (-ЗГП) / 3$

Майбутнє та невизначеність

ГОЛОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ 2. НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ

Невизначеність у 6-місячній перспективі збільшилась і для загально-економічного середовища в країні, і для фінансово-економічної ситуації на підприємстві

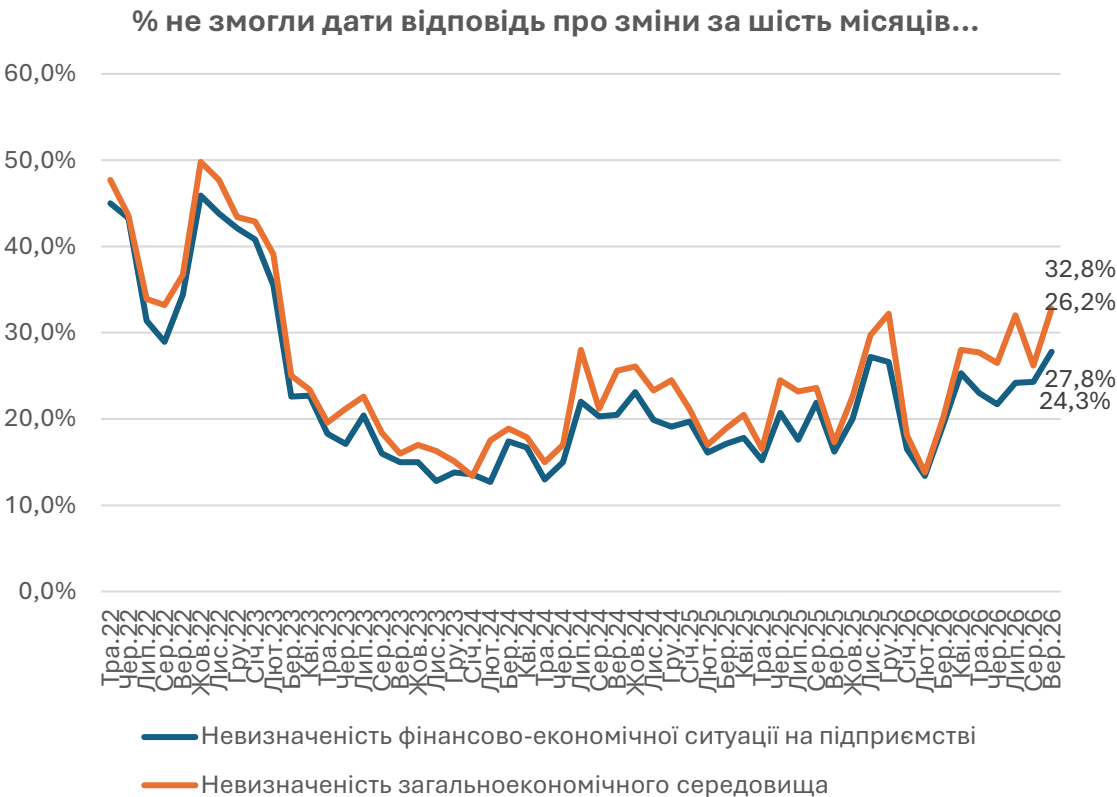
Невизначеність у перспективі 3-х місяців збільшилась для більшості виробничих показників, окрім експорту

Невизначеність у 2-річній перспективі збільшилась

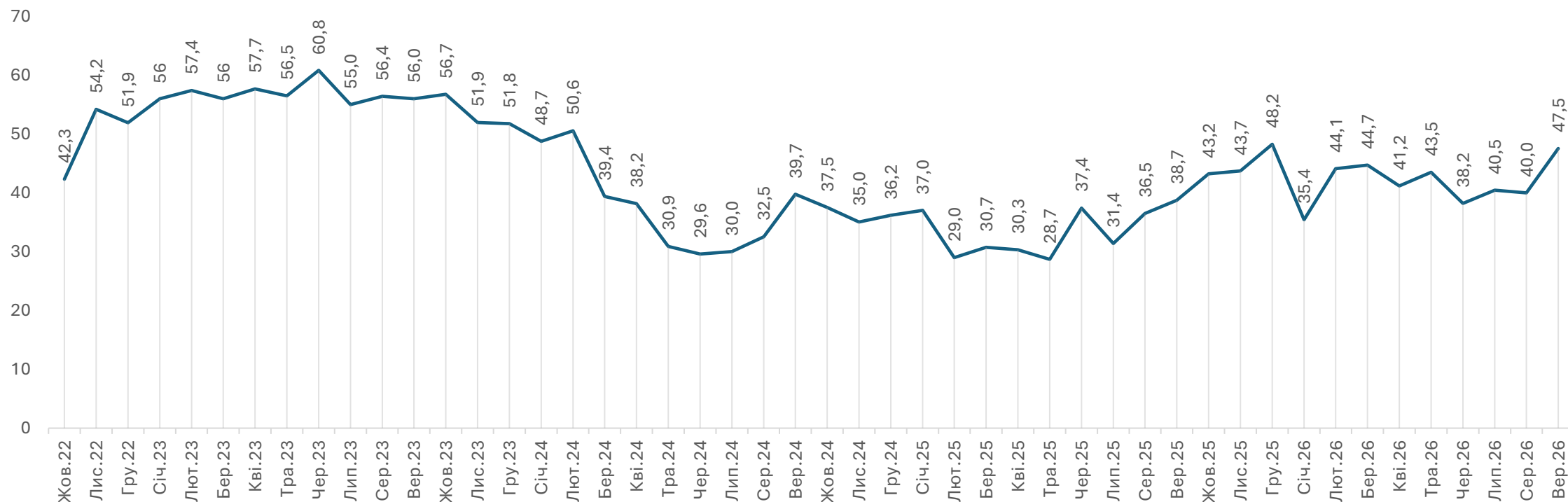
Невизначеність збільшилась у піврічній перспективі та для більшості виробничих показників

В перспективі півроку:

Невизначеність у довгостроковій перспективі збільшилась

"Важко передбачити, що буде з діяльністю підприємства через 2 роки", % підприємств

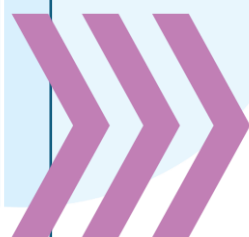

% підприємств, які не мають уявлення про свої плани на 2 роки збільшився після двомісячної стабільності. У серпні значення становить 47,5% (було 40% у серпні та 40,5% у липні)

ГОЛОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ 3. ДОВГОСТРОКОВІ ОЧІКУВАННЯ

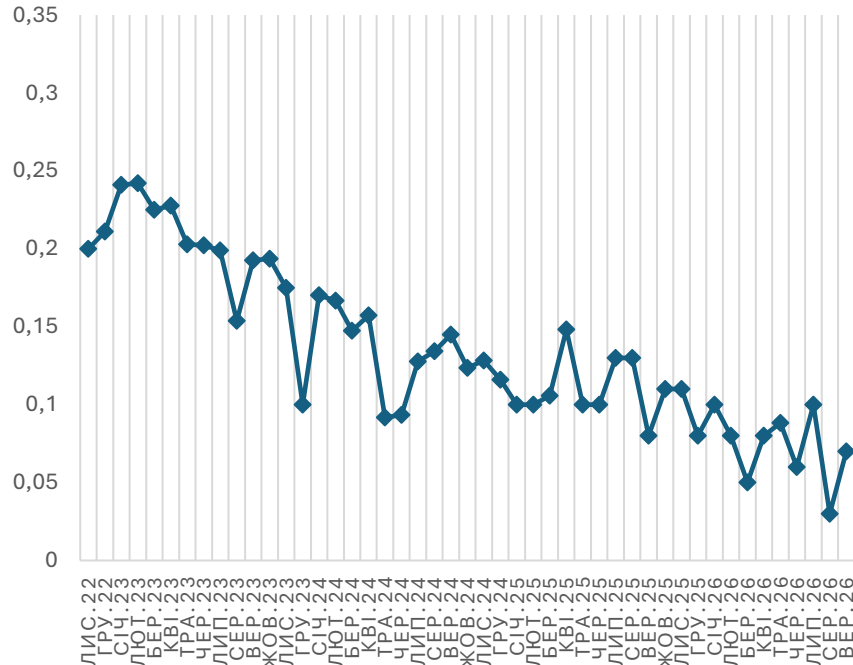
Очікування на дворічну перспективу
дещо зросли після погіршення минулого місяця

6-місячні очікування щодо фінансово-економічної ситуації на підприємстві та для загально-економічного середовища
суттєво не змінились після погіршення значень минулого місяця

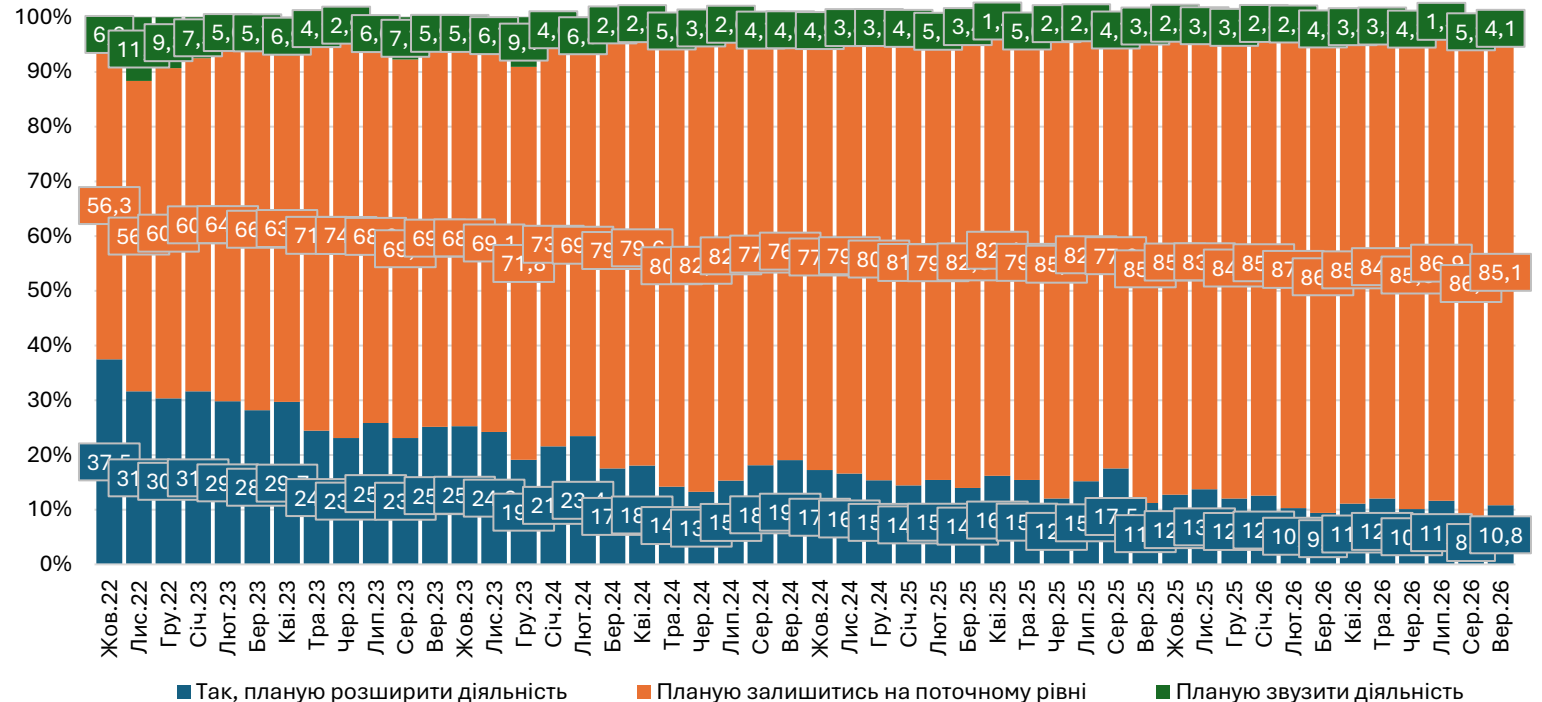
Очікування у довгостроковій перспективі дещо покращились

Індекс очікуваних змін у довгостроковій перспективі (2 роки)

- Індекс очікуваних змін у перспективі на 2 роки незначним чином покращився, після погіршення значень минулого місяця; у вересні порівняно до серпня показник збільшився із 0,03 до 0,07
- Шкала з -1 (погано) до +1 (добре)

Очікування у дворічній перспективі

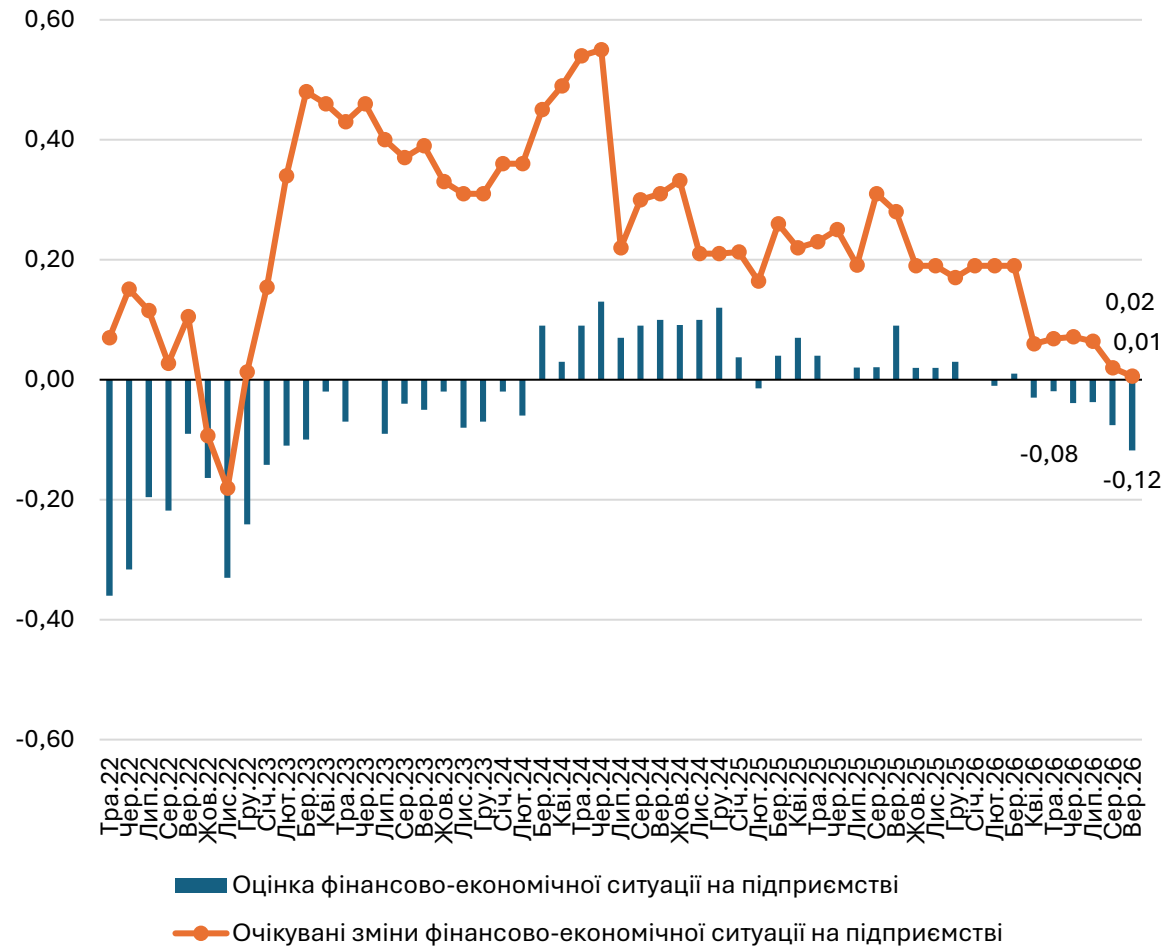

У відсотковому розподілі відбулись незначні зміни:

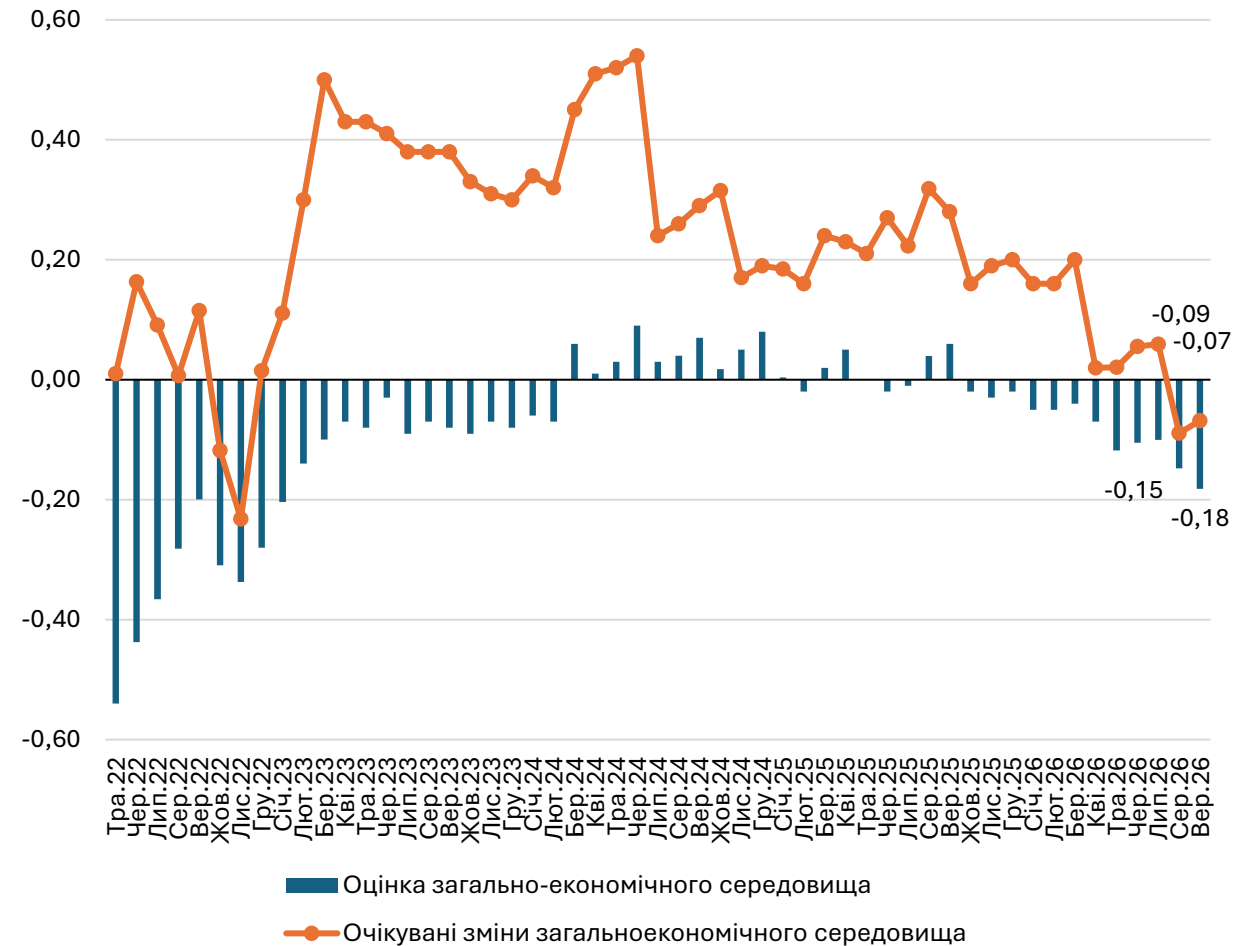
- Частка тих, хто планує розширити діяльність несуттєво, проте зросла із 8% до 10,8%
- Частка тих, хто планує звужити діяльність суттєво не змінилась, (5,3% у серпні та 4,1% у вересні)
- Частка тих, хто не планує змін також суттєво не змінилась (86,7% у серпні та 85,1% у вересні)

6-місячні перспективи: погіршення оцінок, очікування без суттєвих змін

Фінансово-економічна ситуація на підприємстві

Загально-економічне середовище в країні

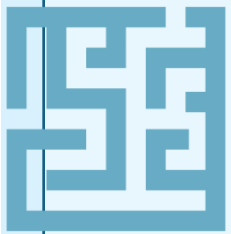

Динаміка змін результатів роботи підприємств та короткострокові очікування

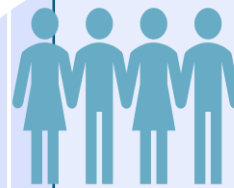

ГОЛОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ 4.

Вересень vs серпень та короткострокові очікування

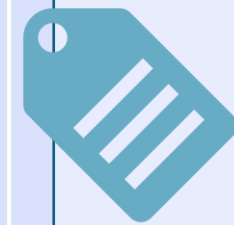
Виробничі результати погіршуються другий місяць поспіль, водночас короткострокові очікування також зберігають тенденцію до погіршення

У тримісячній перспективі у кількості працівників суттєвих змін не очікується

Показники змін експорту та очікування на 3 місяці зберігають тенденцію до погіршення

Очікування щодо зростання цін на сировину та матеріали та для цін на готову продукцію зберігають тенденцію до зростання

Виробництво: зберігається тенденція до погіршення результатів та очікувань

Результати (вересень до серпня)

- % підприємств, які **нарощували обсяги виробництва зменшився** (із 27,6% у серпні до 22,4% у вересні)
- % підприємств, що **скоротили обсяги виробництва збільшився** (із 15,6% у серпні до 22,6% у вересні)

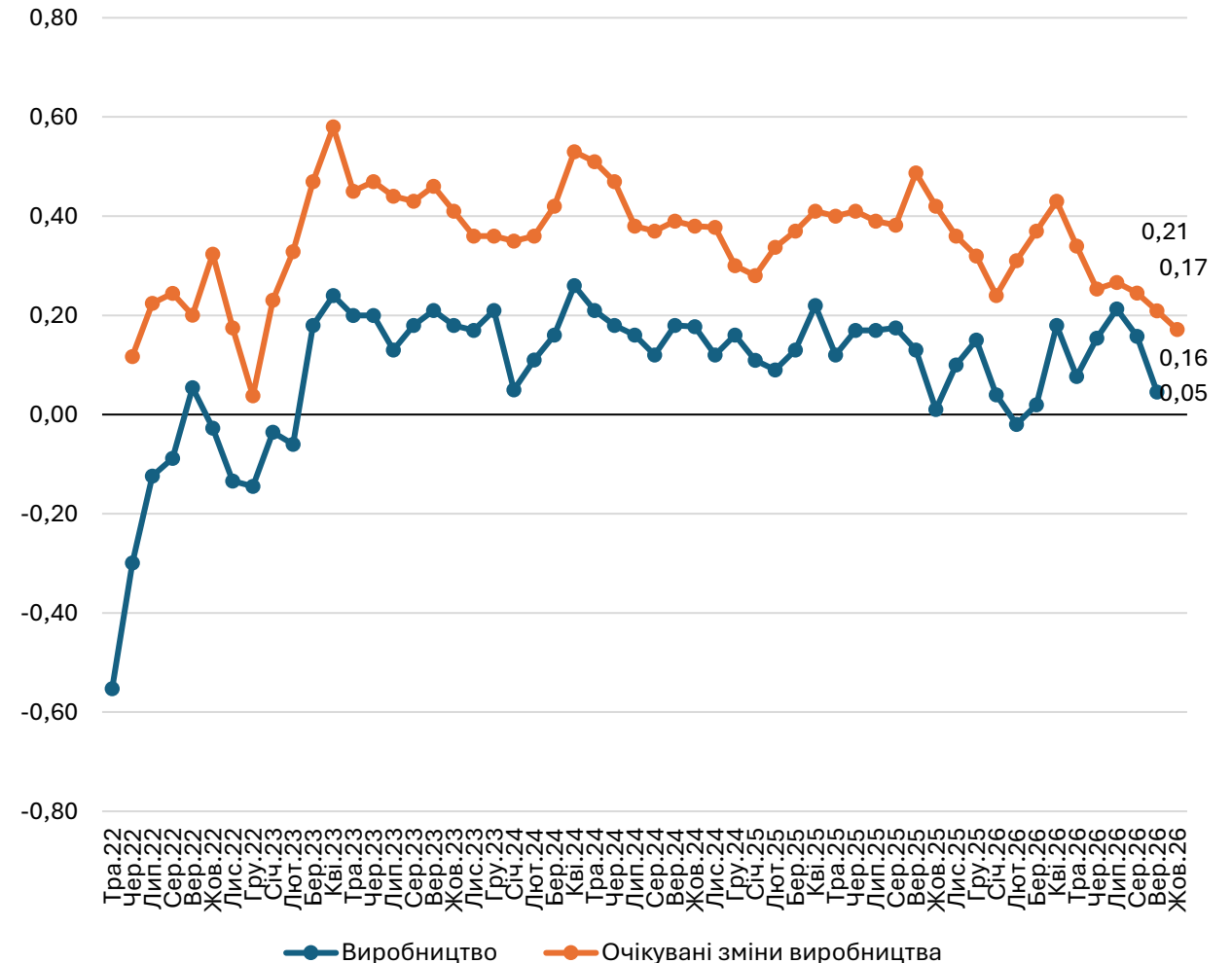
Індекс змін зменшився, із 0,16 до 0,05

Очікування на 3 місяці

- % підприємств, які **планують збільшувати обсяги виробництва** в найближчі 3-4 місяці, **зменшився** (із 25,7% у серпні до 21,3% у вересні)
- % підприємств, які **очікують скорочення обсягів виробництва суттєво не змінився** (6,3% у серпні та 6,5% у вересні)

Індекс очікуваних змін виробництва зберігає тенденцію до поступового погіршення значень, та становить 0,17 (було 0,21)

Виробництво, балансові показники

Експорт: погіршення результатів та очікувань

Результати (вересень до серпня)

- % підприємств, що **повідомляють про зростання експорту**, зменшився (із 30,3% у серпні до 26,4% у вересні)
- % підприємств, що **повідомляють про скорочення експорту**, збільшився (із 19,7% у серпні до 23,6% у вересні)

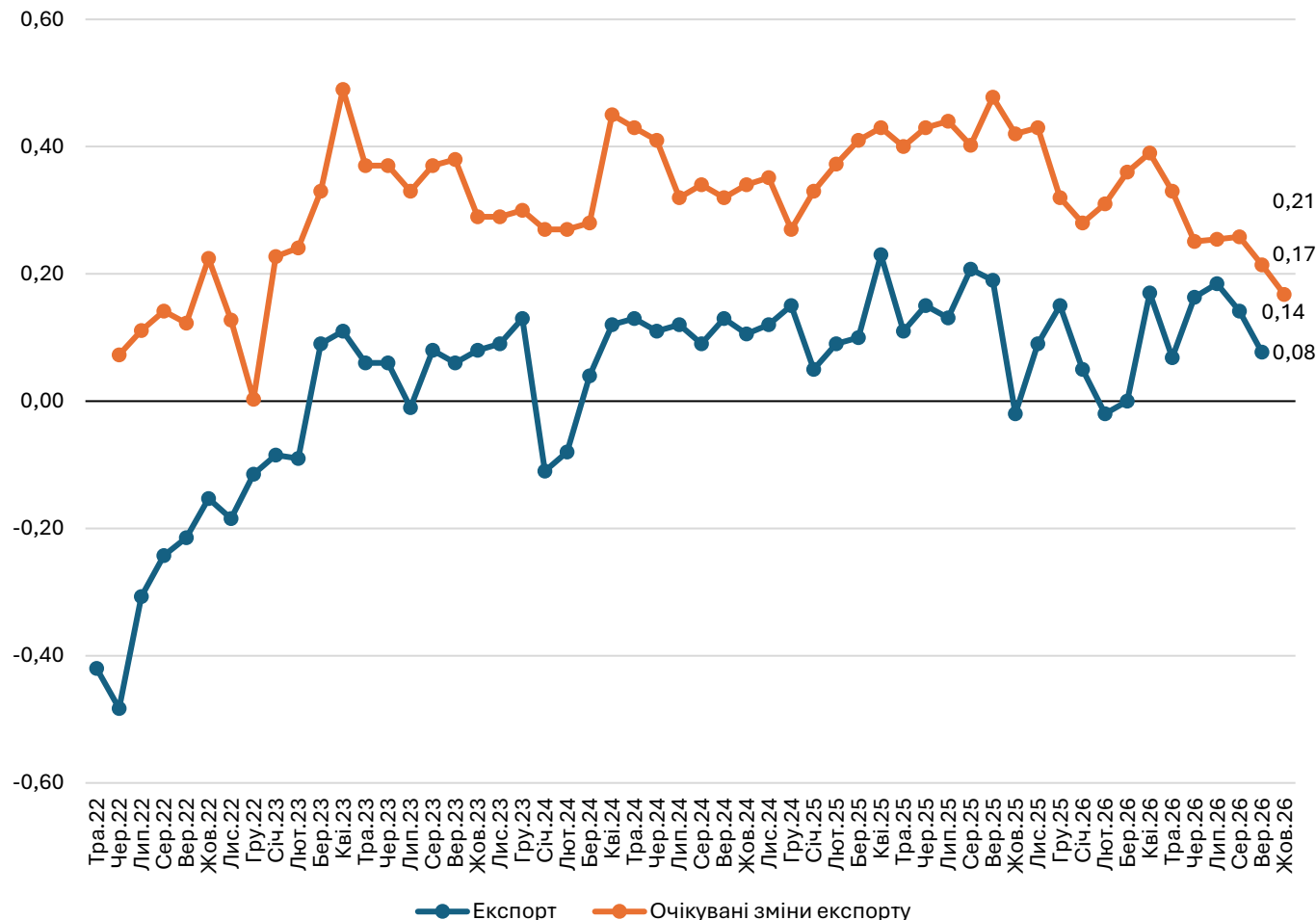
Індекс змін зменшився із 0,14 до 0,08

Очікування на 3 місяці

- % підприємств, які **очікують зростання експорту суттєво не змінився** (26,4% у серпні та 25,9% у вересні)
- % підприємств, які **планують скоротити експорт збільшився** (із 7,4% у серпні до 10,5% у вересні)

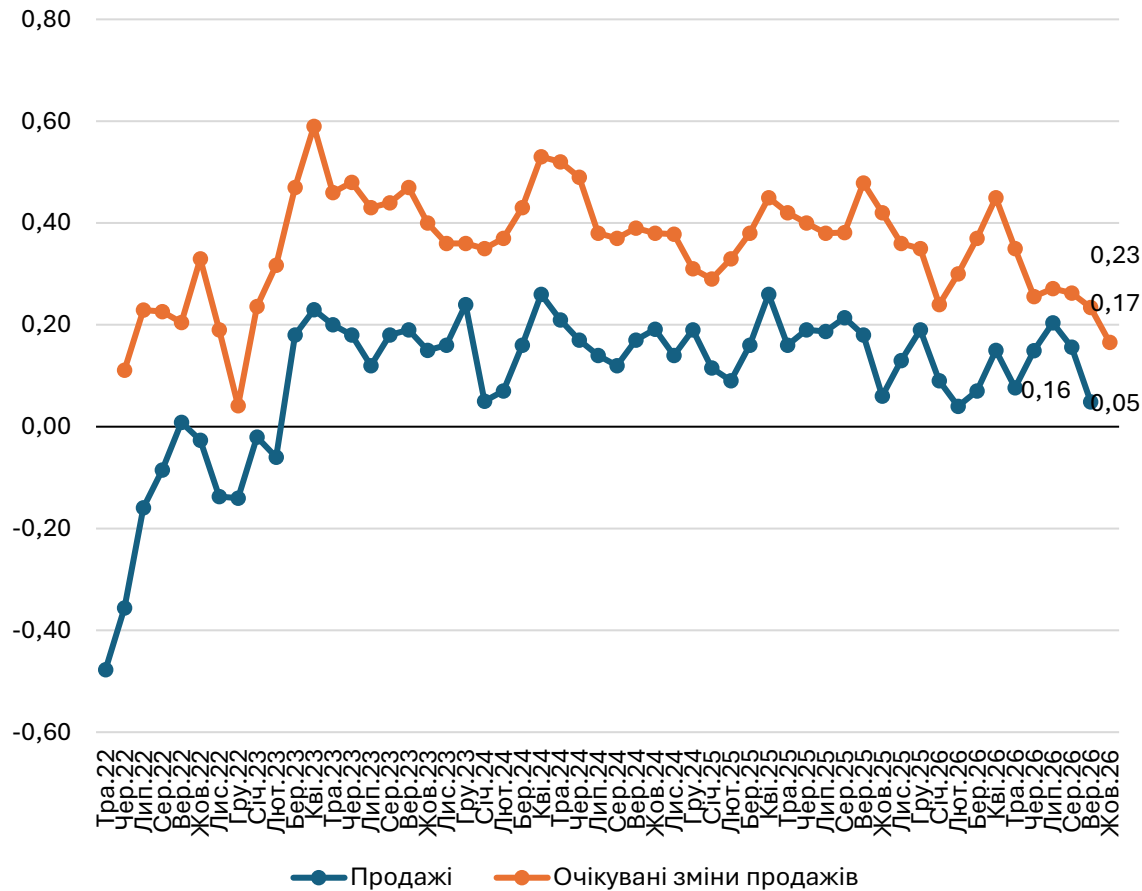
Індекс очікуваних змін експорту зменшився із 0,21 до 0,17

Експорт, балансові показники

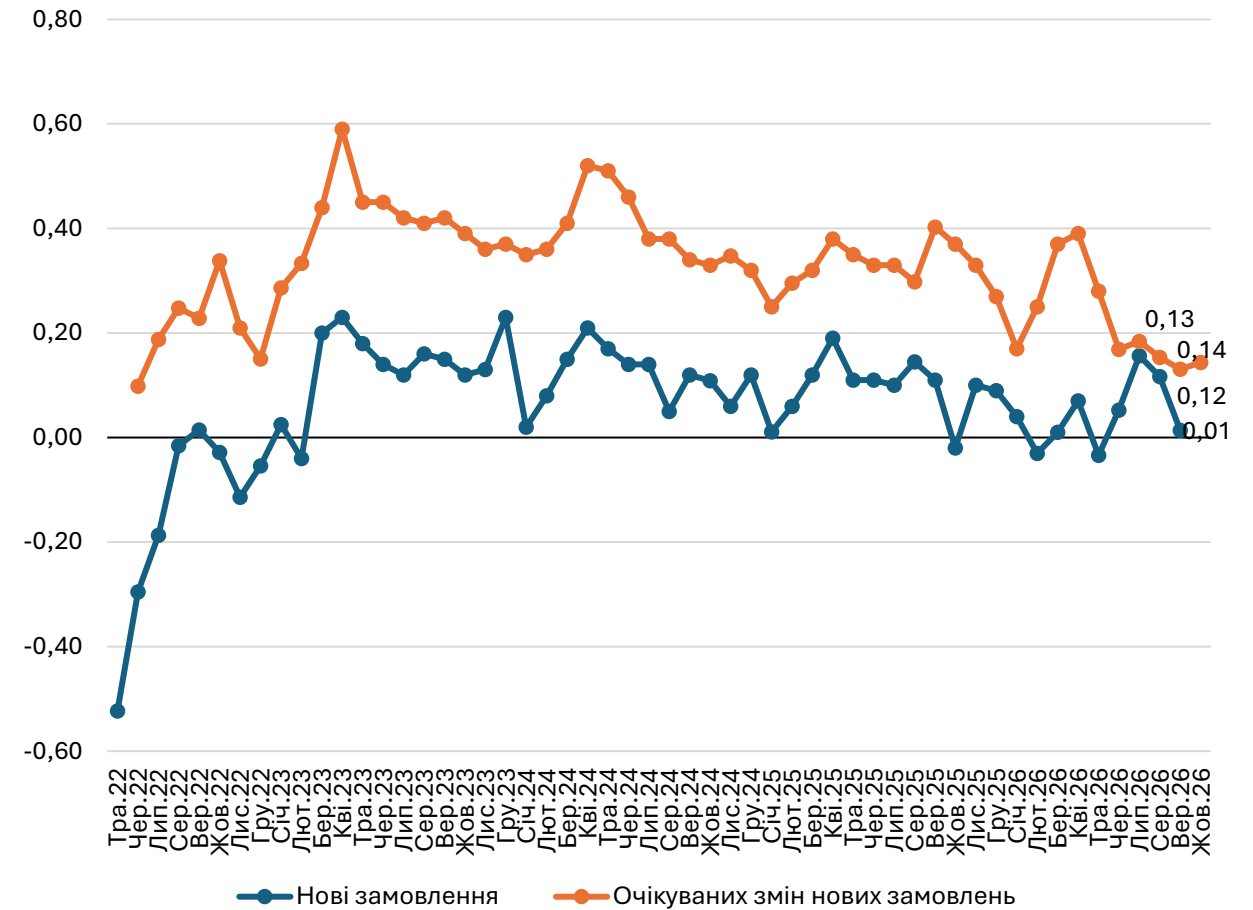

Продажі та нові замовлення: тенденція до погіршення результатів

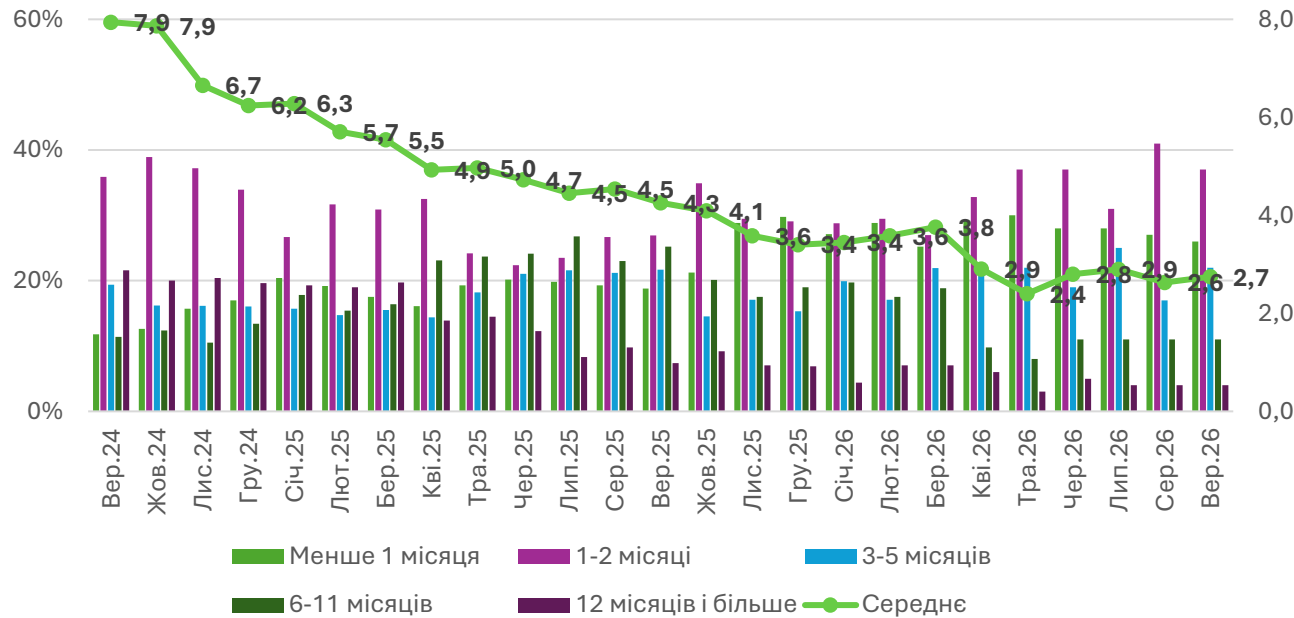
Продажі

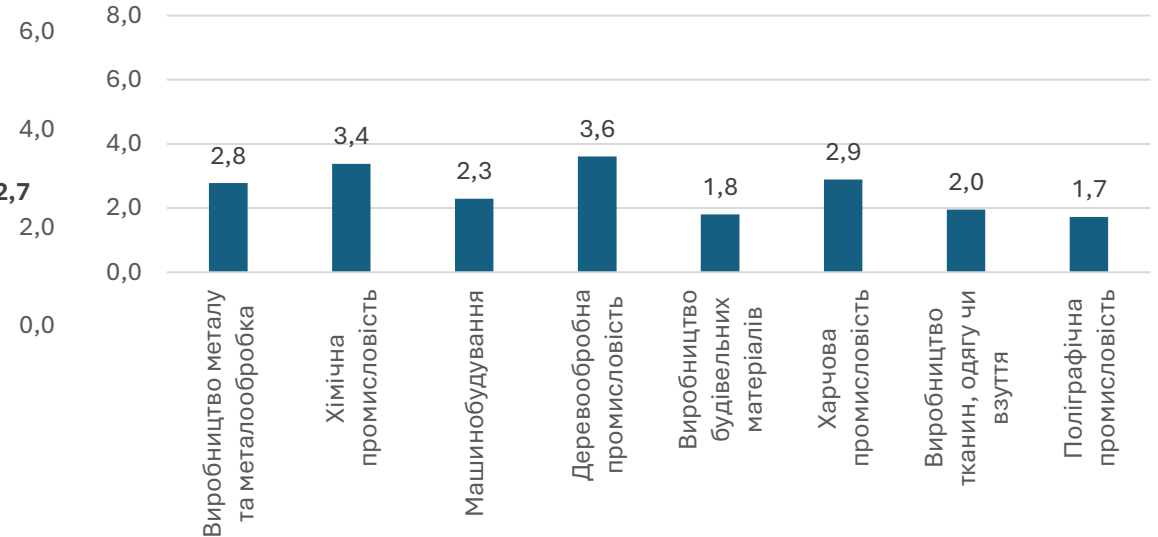
Нові замовлення

Портфель нових замовлень

За галузями, в середньому місяців

У вересні 2026 порівняно до серпня відбулись деякі зміни у **портфелі замовлень** серед опитаних підприємств, водночас, **середнє значення показника суттєво не змінюється**. Показник **середньої тривалості нових замовлень** у вересні становить 2,7 (було 2,6).

- **Частка тих, хто має замовлення на 1-2 місяці, зменшилась після зростання минулого місяця, із 41% до 37%** тоді як частка підприємств із портфелем замовлень на **3-5 місяців збільшилась після зменшення минулого місяця із 17% до 22%**.
- Водночас, **частка підприємств із горизонтом замовлень на рік і більше три місяці поспіль залишається незмінною та становить 4%**. Частка підприємств, що працюють «з коліс», **суттєво не змінилась та становить 26% (було 27% у вересні)**. **Частка підприємств із портфелем замовлень на 6–11 місяців четвертий місяць поспіль залишається незмінною та становить 11%.**

Динаміка цін

Ціни на сировину та матеріали: очікується подальше зростання цін

Результати (вересень до серпня)

- % підприємств, що **повідомляють про зростання цін, суттєво збільшився**, із 39,9% до 51,5%
- % підприємств, які вважають, **що ціни на сировину та матеріали зменшились без суттєвих змін** (0,9% у серпні та 1,1% у вересні)

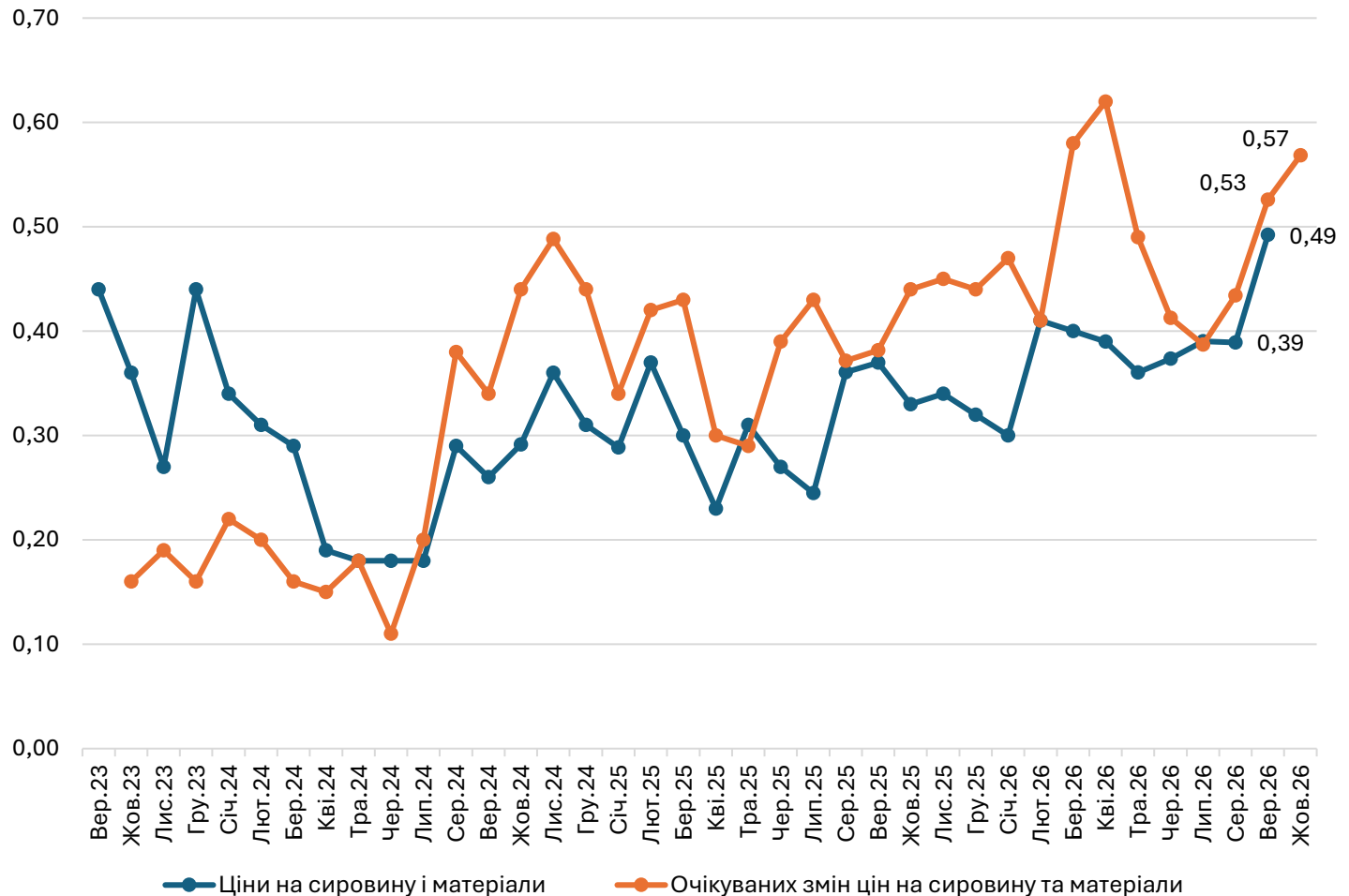
Індекс змін цін на сировину та матеріали суттєво збільшився, та становить 0,49 (було 0,39 у серпні та липні)

Очікування на 3 місяці

- % підприємств, які **очікують на зростання цін збільшився** (із 54,5% до 58,3%)
- % підприємств, які **очікують на зниження цін суттєво не змінився** та становить 1,2% (було 0,5% у серпні)

Індекс очікуваних змін цін на сировину та матеріали зростає третій місяць поспіль та у серпні збільшився із 0,53 до 0,57

Ціни на сировину та матеріали, балансові показники

Ціни на готову продукцію: очікується подальше зростання цін

Результати (вересень до серпня)

- % підприємств, що повідомляють про зростання цін на готову продукцію суттєво збільшився, із 38,1% до 48,9%
- % підприємств, які вважають, що ціни на готову продукцію знизились, без істотних змін та становить 1,3% у вересні (було 1,1% у серпні)

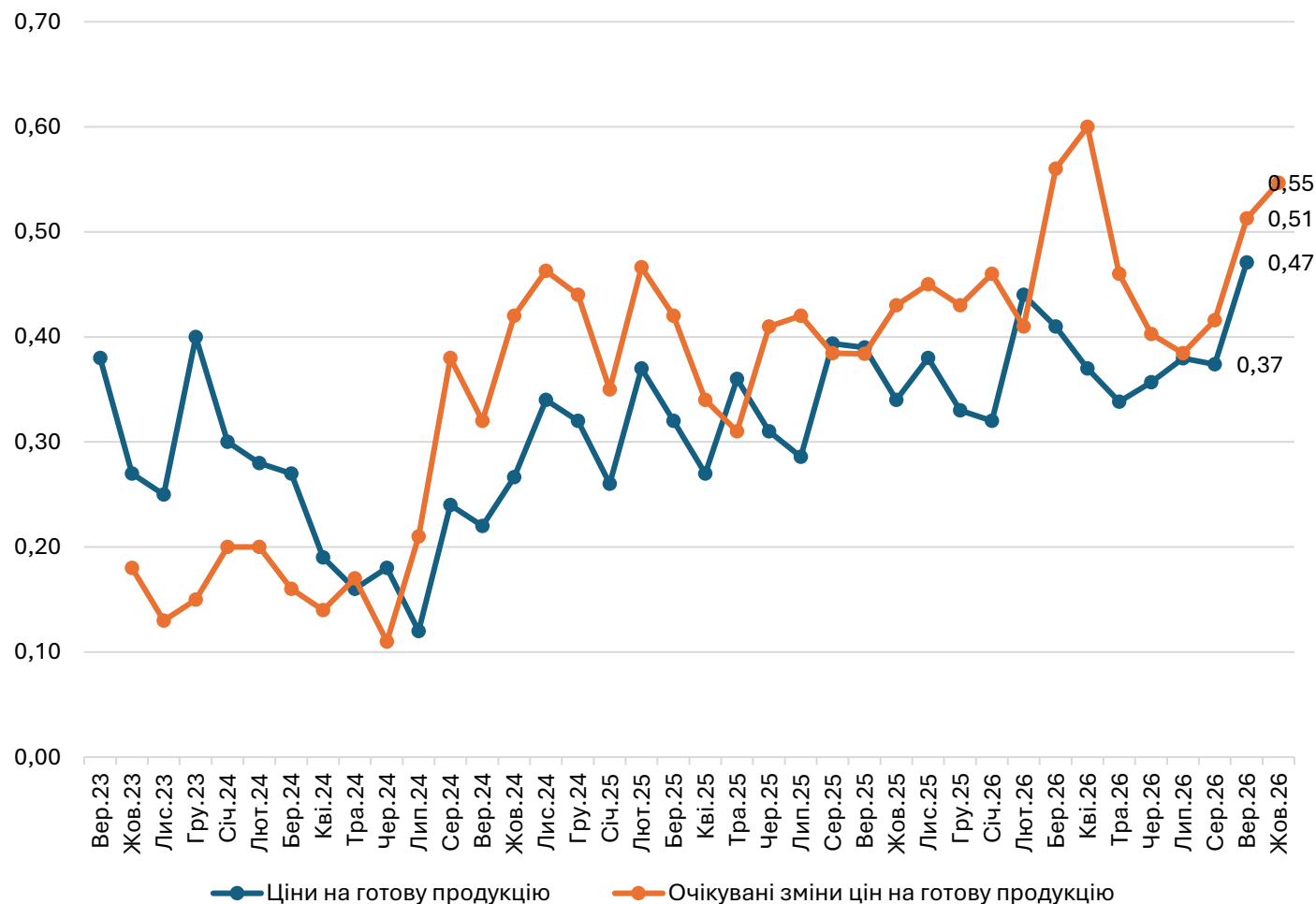
Індекс змін цін на готову продукцію суттєво збільшився, із 0,37 до 0,47

Очікування на 3 місяці

- % підприємств, які очікують зростання цін збільшився (із 52,8% у серпні до 55,6% у вересні)
- % підприємств, які очікують на зниження цін суттєво не змінився та становить 0,09 (було 0,2% у серпні та липні)

Індекс очікуваних змін цін на готову продукцію зростає третій місяць поспіль, та у вересні збільшився із 0,51 до 0,55

Ціни на готову продукцію, балансові показники

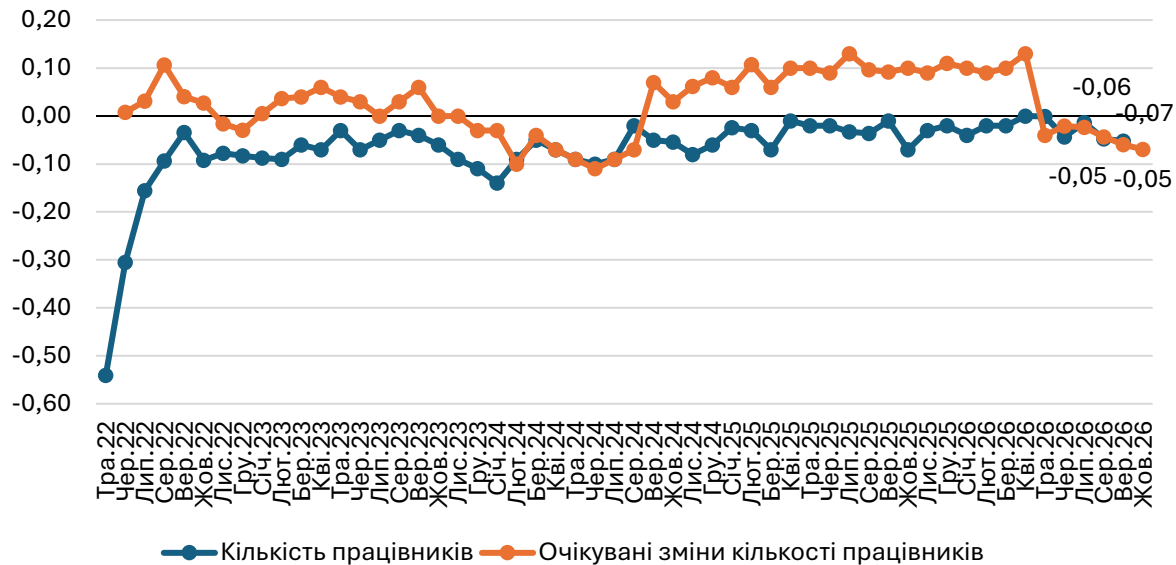

Зайнятість та ринок праці

Зайнятість: суттєвих змін не очікується

Кількість працівників

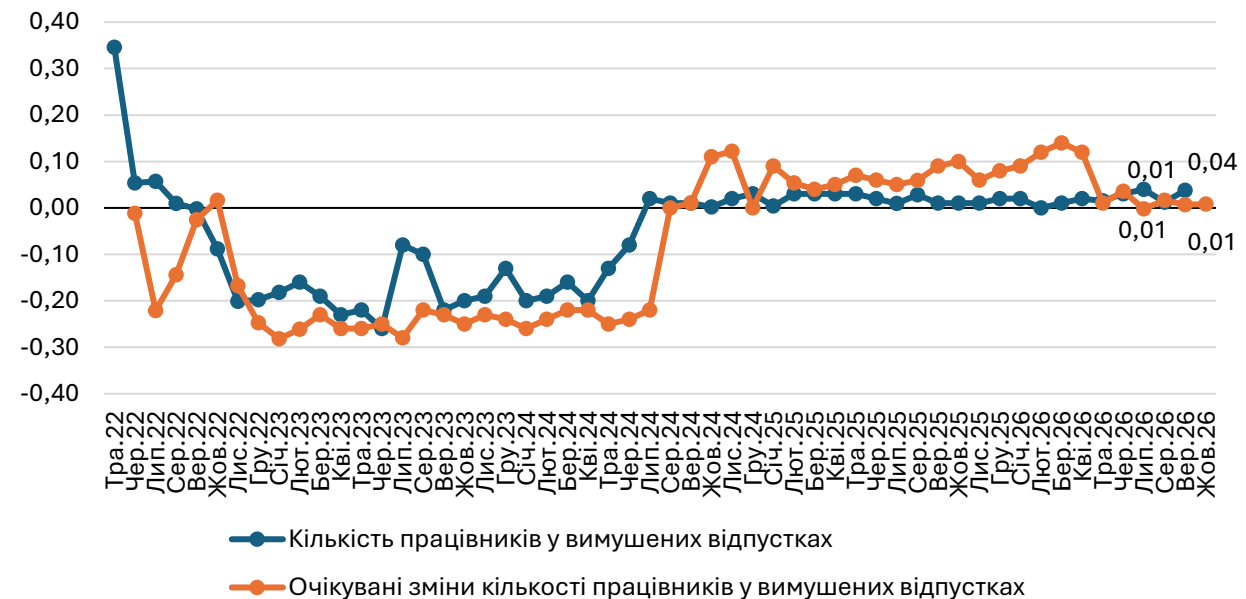

Очікування на 3 місяці

- % підприємств, що планують зростання зайнятості в найближчі 3-4 місяці, суттєво не змінився, та становить 1,7% (було 2,6%)
- % підприємств, які мають намір скоротити чисельність працівників також без істотних змін, 8,2% у серпні та 8,4% у вересні

Індекс очікуваних змін суттєво не змінився та становить -0,07 (було -0,06)

Кількість працівників у вимушених відпустках

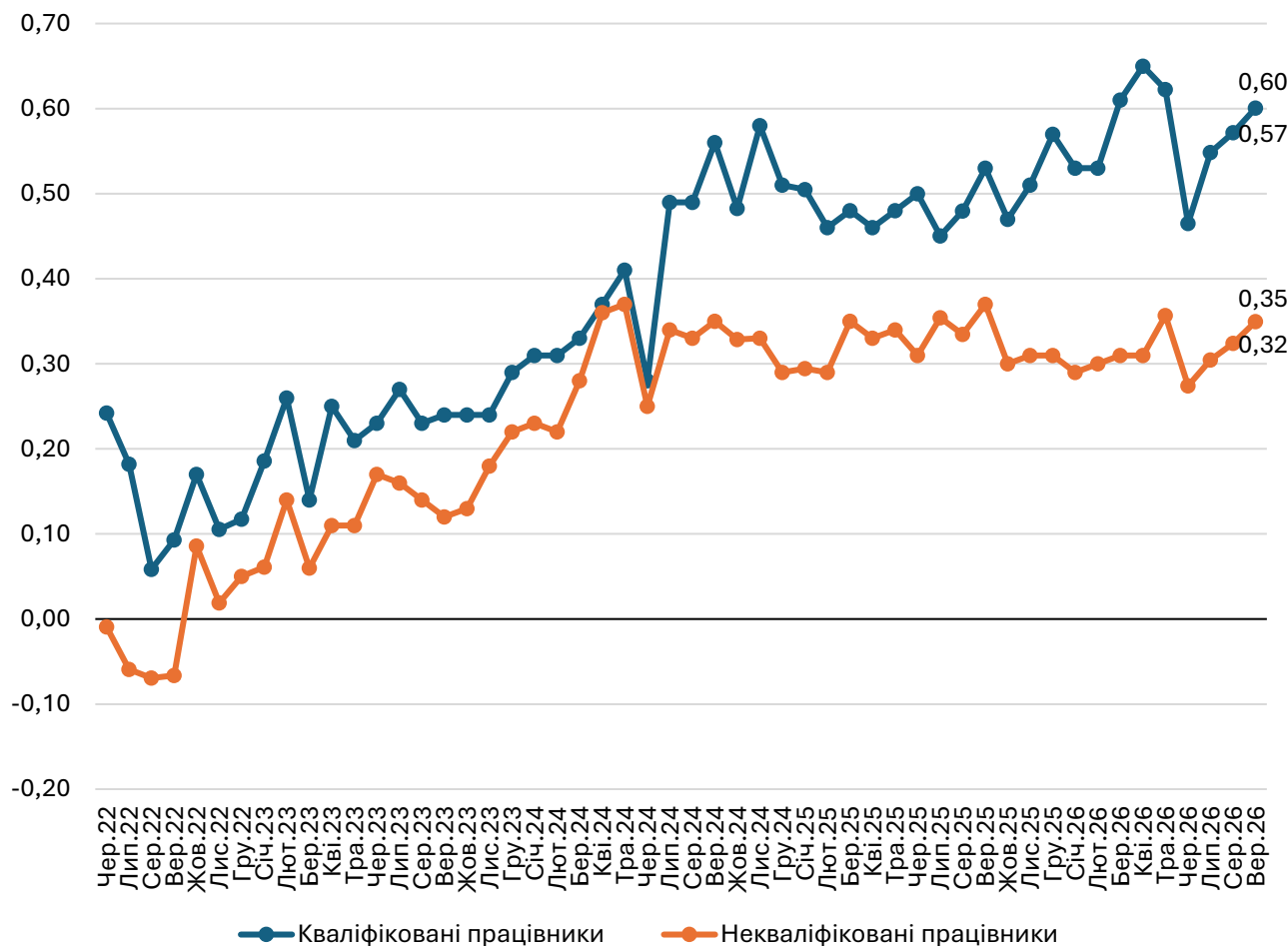
Очікування на 3 місяці

- % підприємств, які планують збільшити кількість працівників у вимушених відпустках суттєво не змінився (3,4% у серпні та 2,9% у вересні)
- % підприємств, які планують скоротити працівників у вимушених відпустках, також суттєво не змінився (2,3% у серпні та 1,5% у вересні)

Індекс очікуваних змін залишився незмінним та становить 0,01 другий місяць поспіль

Проблеми з пошуком працівників продовжують зростати

Проблеми при пошуку працівників

У вересні 2026 року, показники **труднощів із пошуком як кваліфікованих, так і некваліфікованих працівників зберегли тенденцію до зростання**

Кваліфіковані працівники:

- % тих, хто повідомив, що **таких працівників знайти важче, суттєво не змінився** (58,1% у серпні до 58,9% у вересні)
- % тих, хто вважає що **кваліфікованих працівників стало легше знайти становить 0,2%** (було 1,2% у серпні)

Індекс труднощів поступово зростає, та у вересні збільшився із 0,57 до 0,60

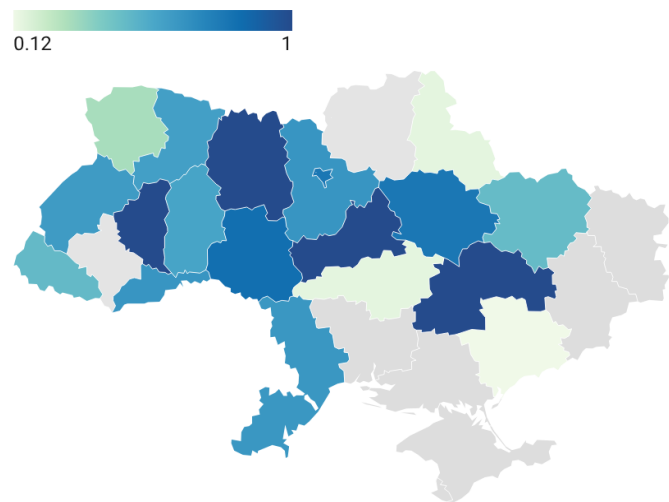
Некваліфіковані працівники:

- % тих, кому їх **важче шукати дещо збільшився** (із 36,4% у серпні до 38,5% у вересні)
- % тих, хто повідомив, що їх **легко знайти, суттєво не змінився** (4,5% у серпні та 4,3% у вересні)

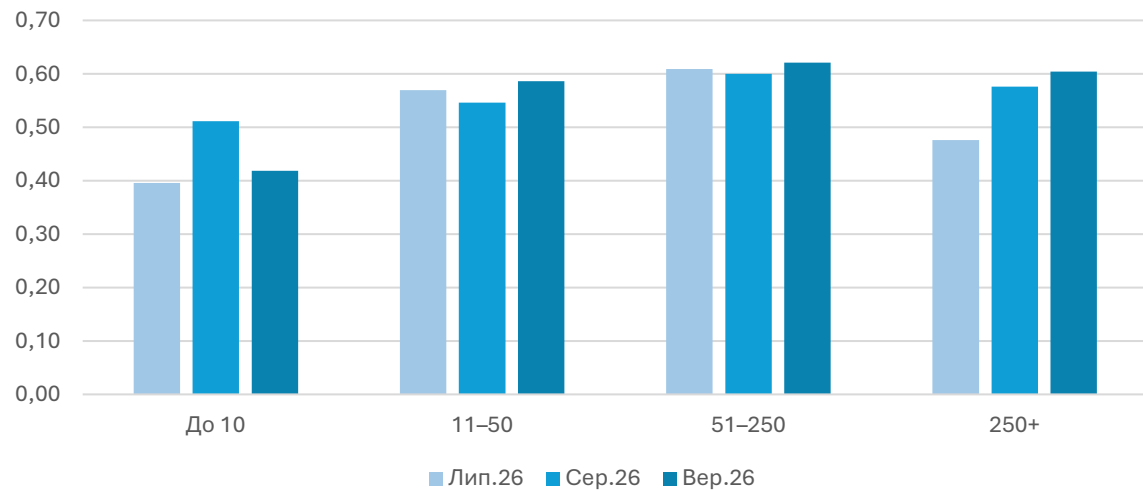
Індекс труднощів поступово збільшується та у вересні значення зросло, із 0,32 до 0,35

Кваліфіковані та некваліфіковані працівники у різних вимірах

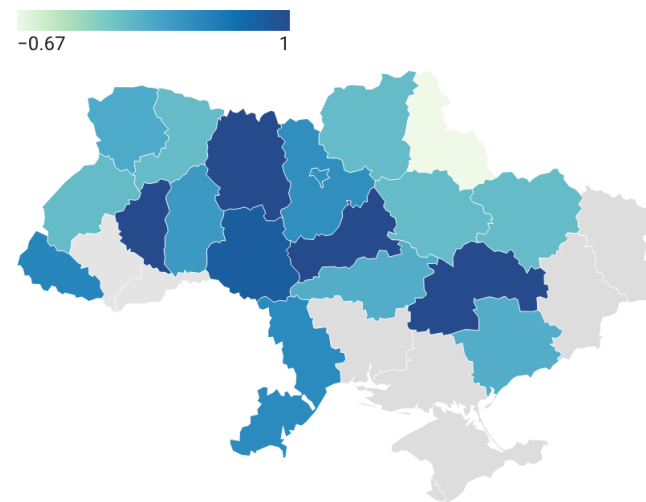
Кваліфіковані працівники (за індексами)

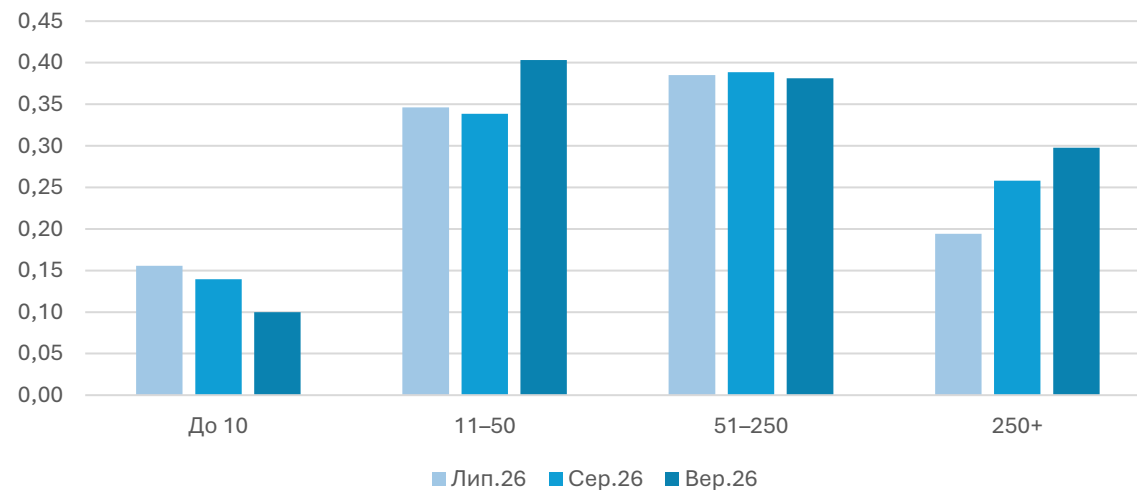
Created with Datawrapper

Некваліфіковані працівники (за індексами)

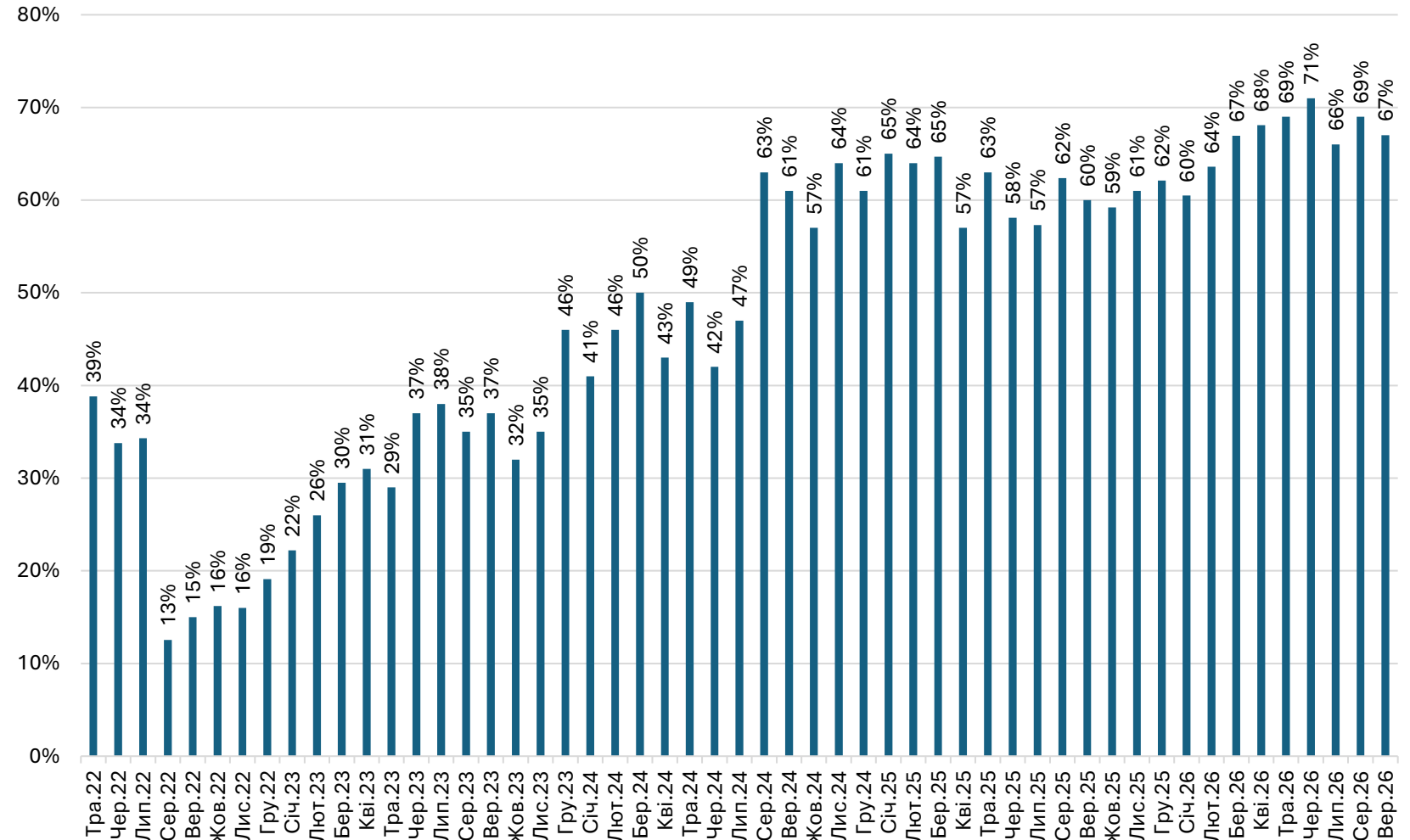
Created with Datawrapper

«Брак робочої сили» зберігає лідерство у переліку перешкод

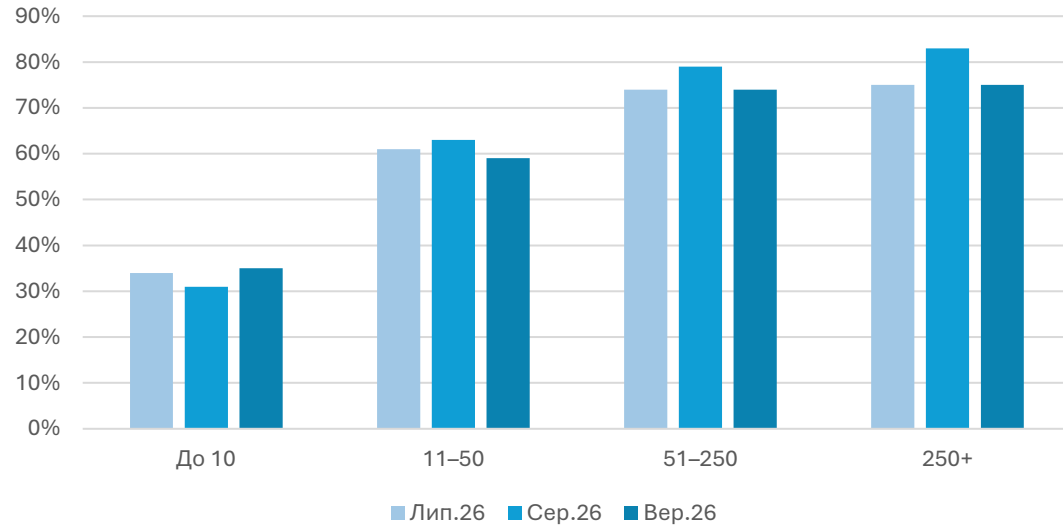
- Частка підприємств, які вказали на **«брак робочої сили»** як на перешкоду, **незначним чином зменшилась**, та у вересні порівняно до серпня показник зменшився із 69% до 67%
- У переліку перешкод **«брак робочої сили» залишається на першій позиції**

Брак робочої сили внаслідок призову та/або виїзду співробітників, % респондентів

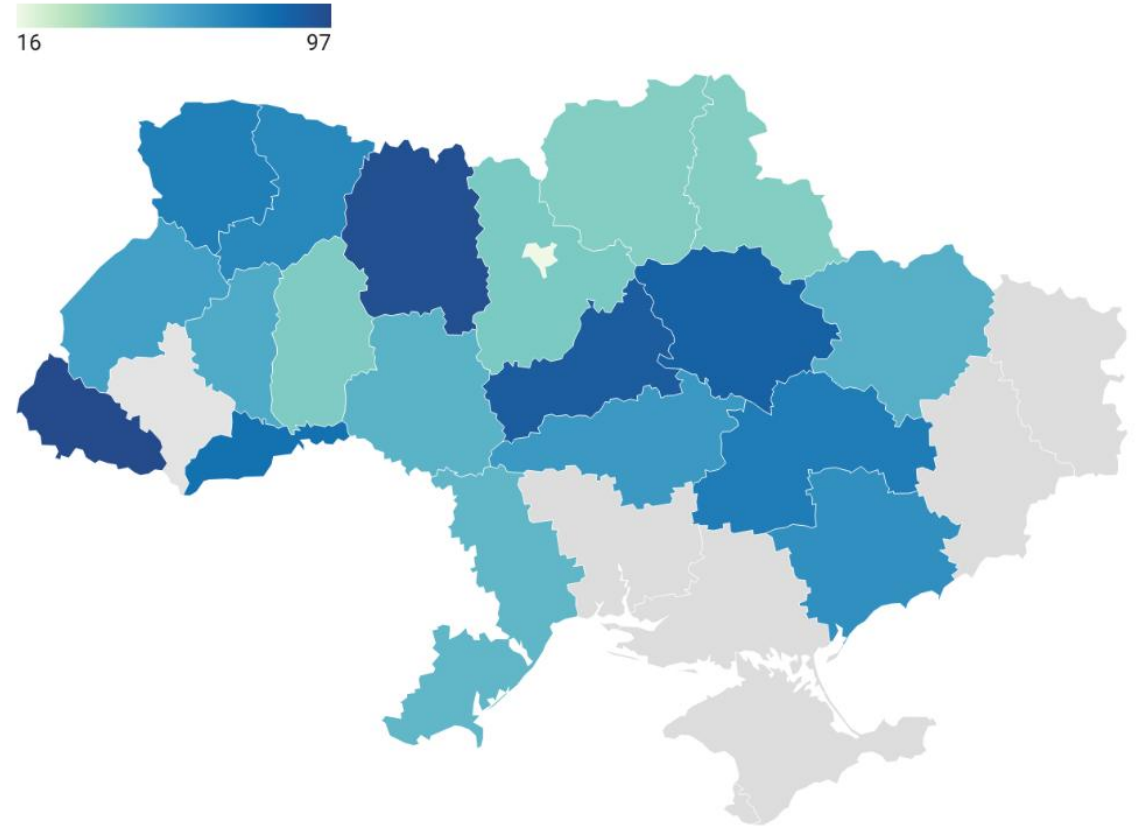
«Брак робочої сили» у різних вимірах

«Брак робочої сили» за розміром підприємств,
% респондентів

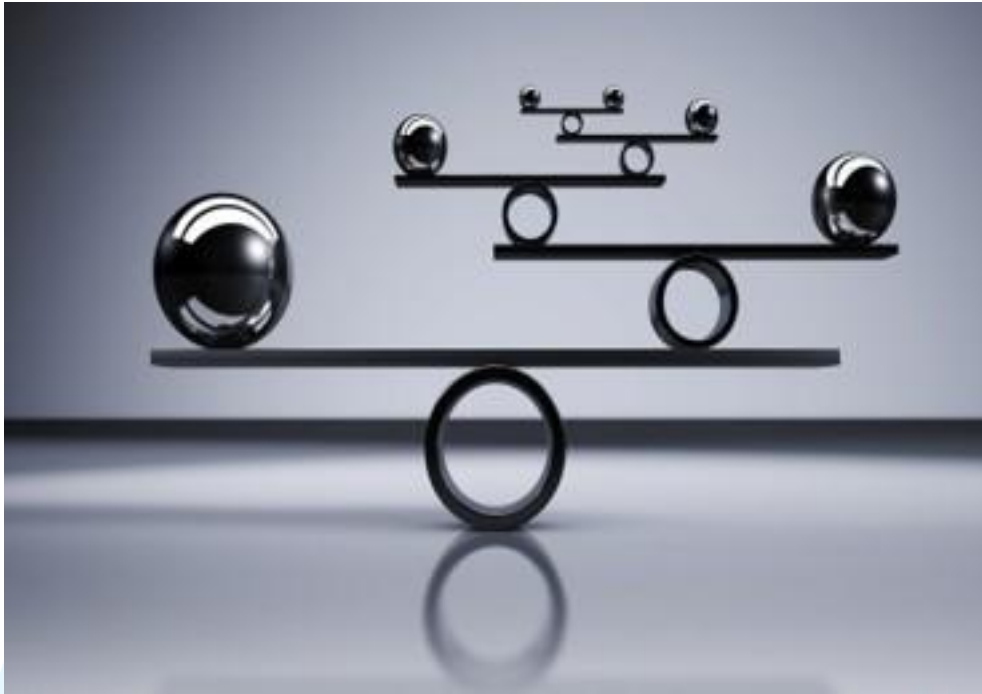
- % підприємств, які обирають «**брак робочої сили**» як перешкоду, **незначним чином збільшився для мікропідприємств, водночас, для малих, середніх та великих підприємств значення зменшилось**
- 80+% опитаних у Закарпатській, Житомирській, Черкаській, Полтавській та Чернівецькій областях вважають нестачу кадрів перешкодою для ведення бізнесу

«Брак робочої сили» за регіоном, % респондентів

Created with Datawrapper

Примітка. Кількість респондентів в Івано-Франківській області була недостатньою для аналізу цього питання

Перешкоди для ведення бізнесу

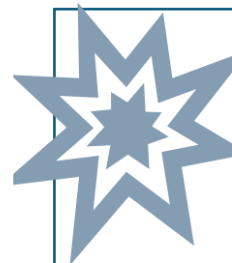

ГОЛОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ 5.

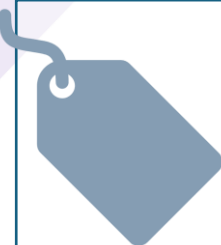
Перешкоди

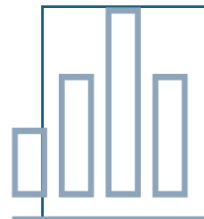
«Брак робочої сили» зберігає лідерство у рейтингу перешкод веденню бізнесу, не дивлячись на незначне зменшення значень

«Небезпечно працювати» із суттєвим збільшенням значення піднімається з третьої на другу позицію у рейтингу перешкод

«Зростання цін», зі зменшенням значення, опустилось з другої на третю позицію рейтингу

Водночас спостерігаються зміни для таких перешкод як «зменшення попиту» (поступове зменшення значення) та логістика (збільшення значення)

Основні перешкоди для ведення бізнесу у воєнний час, % респондентів

У вересні 2026 року трійка лідерів перешкод веденню бізнесу дещо змінила порядок

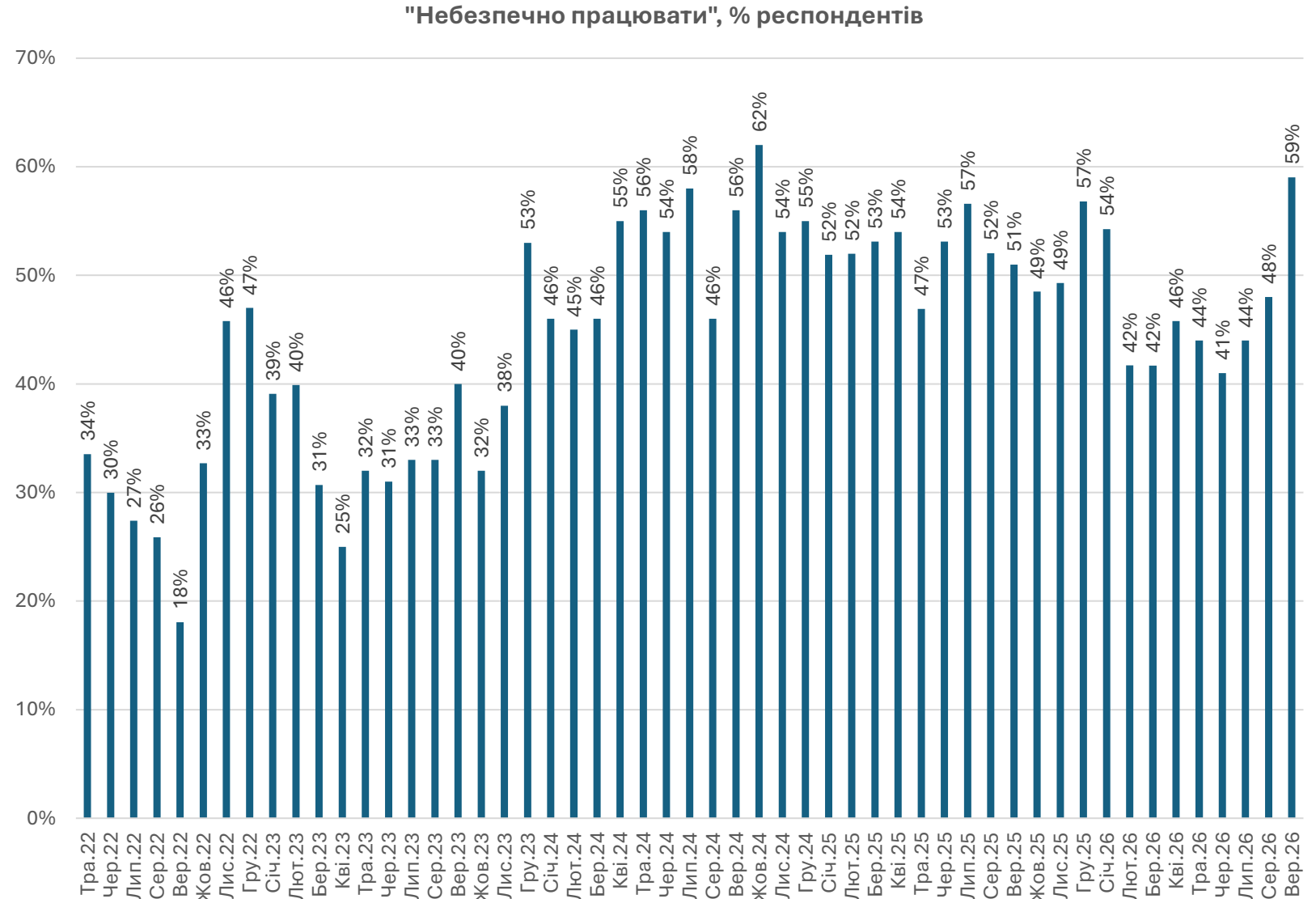
- **«Брак робочої сили»**, незважаючи на незначне зменшення значення із 69% до 67%, залишається на першій позиції
- **«Небезпечно працювати»** суттєво збільшившись у значенні (із 48% у серпні до 59% у вересні) піднімається з 3-ї на 2-гу сходинку
- **Значення перешкоди «зростання цін на сировину та товари» зменшується другий місяць поспіль** (із 50% до 47%), та перешкода перемістилась з 2-ї на 3-тю позицію
- **Логістичні проблеми в середині країни** – зі збільшенням значення (із 26% до 31%) піднімаються з 5-го на 4-те місце. Водночас із 6-ої на 7-му позицію із зменшенням значення (із 19% у серпні до 16% у вересні) опускається **«розрив ланцюжків постачання»**
- **«Зменшення попиту»** не дивлячись на зростання значення (із 27% у серпні до 30%) **опускається з 4-ї на 5-ту позицію**
- **«Перебої з електроенергією»** не дивлячись на збільшення значення (із 9% у серпні до 12% у вересні) **зберігають за собою 8-му позицію**
- Корупція другий місяць поспіль поступово зростає у значенні. Водночас, **корупція та тиск з боку правоохоронних органів** залишаються порівняно не суттєвими перешкодами для ведення бізнесу

Created with Datawrapper

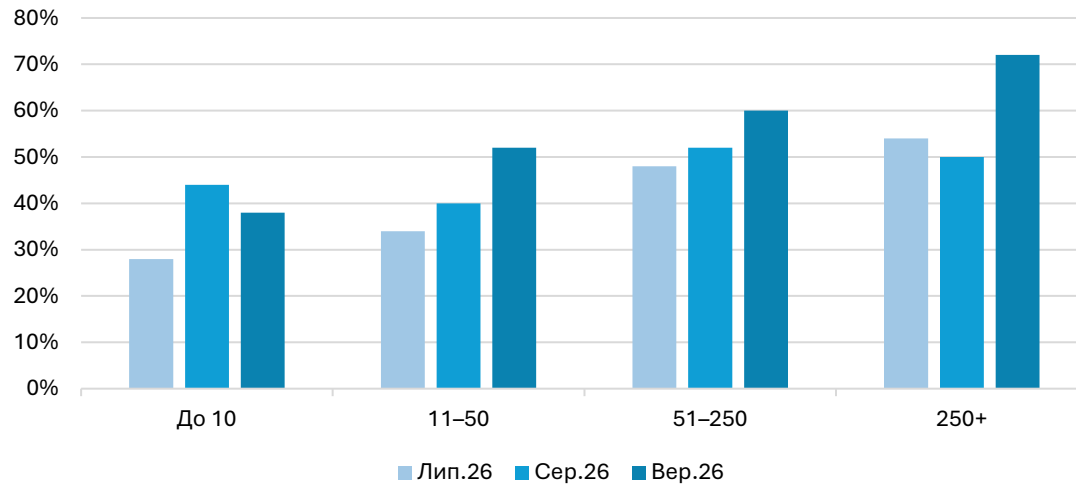
«Небезпечно працювати» на другій позиції рейтингу перешкод

- Частка респондентів, які вказали на «небезпечно працювати» як на перешкоду веденню бізнесу зростає третій місяць поспіль, та у вересні значення збільшилось із 48% до 59%
- у переліку перешкод «небезпечно працювати» піднялось з 3-ї на 2-гу сходинку

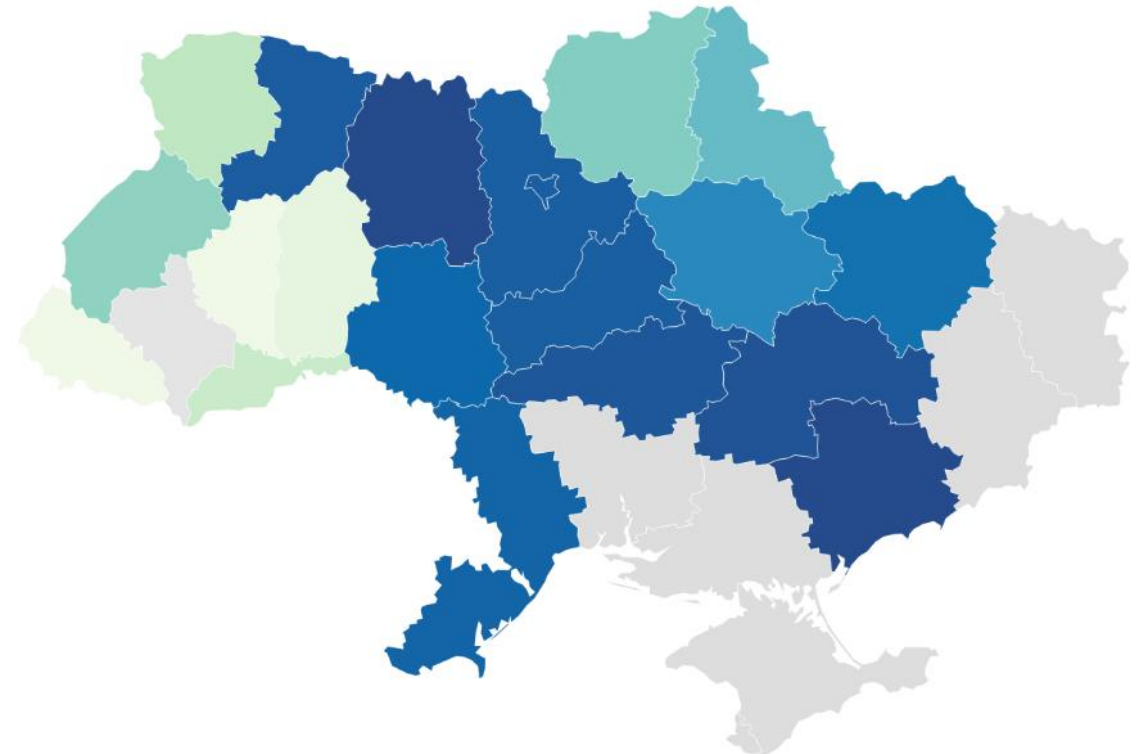
«Небезпечно працювати» у різних вимірах

«Небезпечно працювати» за розміром підприємств,
% респондентів

- % підприємств, які обрали «**небезпечно працювати**» як перешкоду, **збільшився для малих, середніх та великих**, водночас показник **для мікропідприємств зменшився**
- 80+% опитаних у Запорізькій, Житомирській, Дніпропетровській, Кіровоградській, Рівненській, Київській, Черкаській, Одеській та Вінницькій областях та у м. Києві вважають небезпечні умови перешкодою для ведення бізнесу

«Небезпечно працювати» за регіоном, %
респондентів

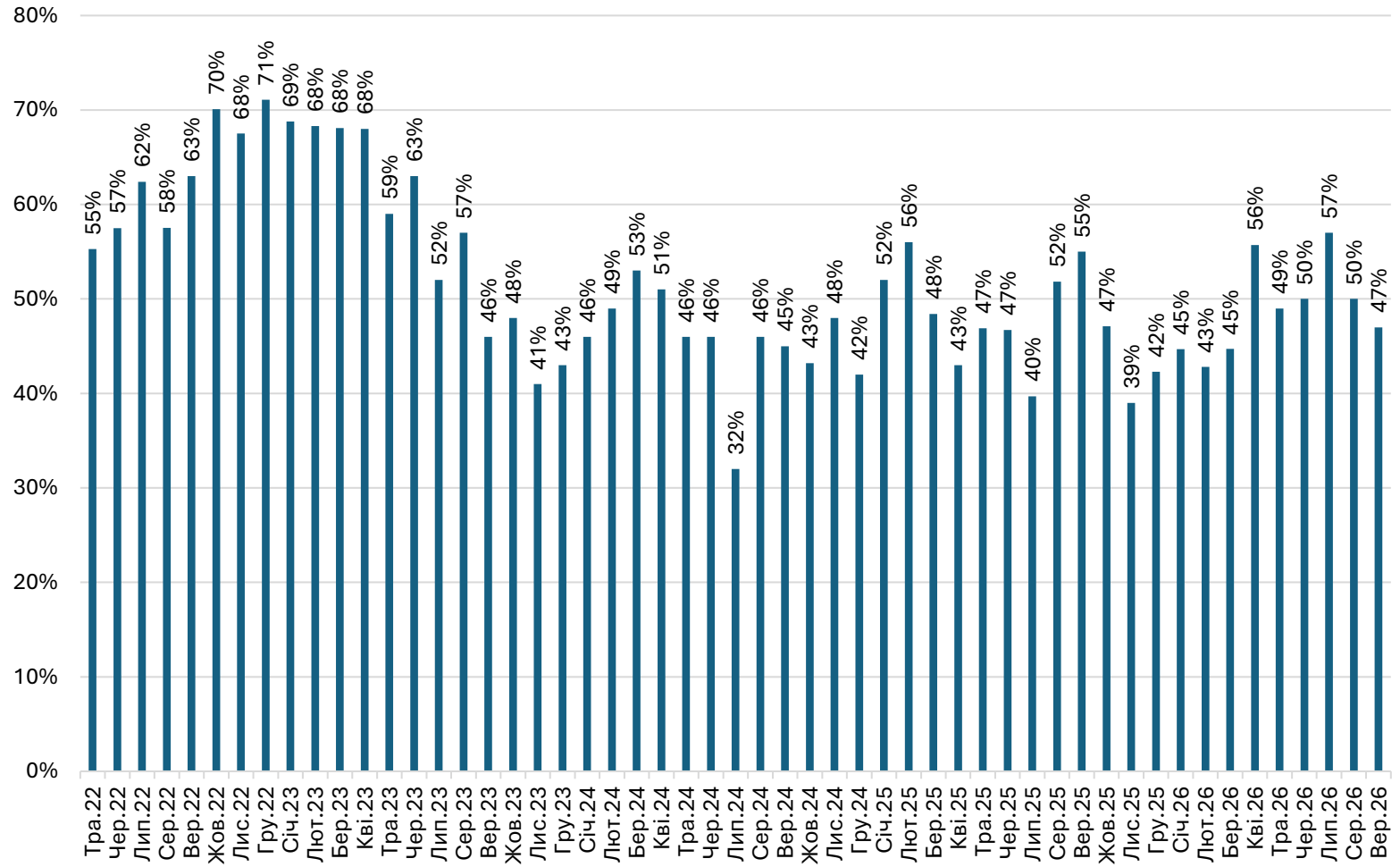
Created with Datawrapper

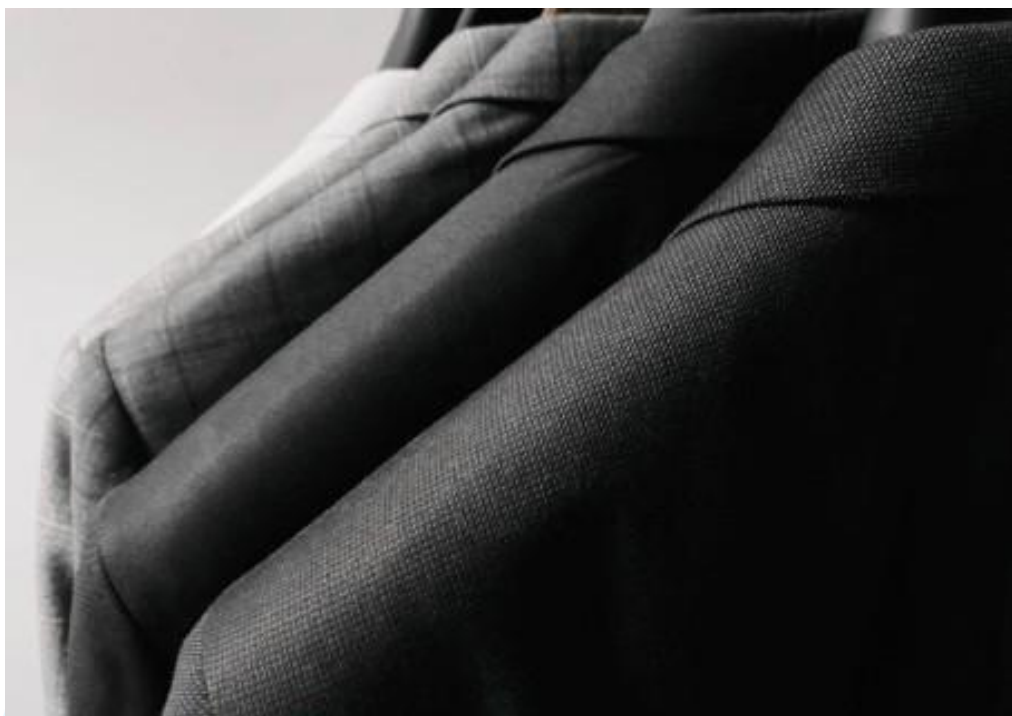
Примітка. Кількість респондентів в Івано-Франківській області була недостатньою для аналізу цього питання

«Зростання цін» на третій сходинці рейтингу перешкод

- Частка підприємств, для яких **«зростання цін на сировину та матеріали»** є перешкодою **зменшується другий місяць поспіль** (із 50% у серпні до 47% у вересні)
- У переліку перешкод «зростання цін» **опустилось з 2-ї на 3-тю позицію рейтингу**

Зростання цін на сировину та матеріали, % респондентів

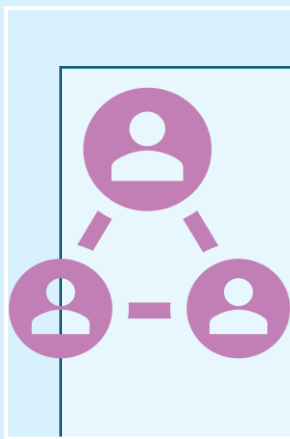

Економічна політика

ГОЛОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ 6.

Економічна політика

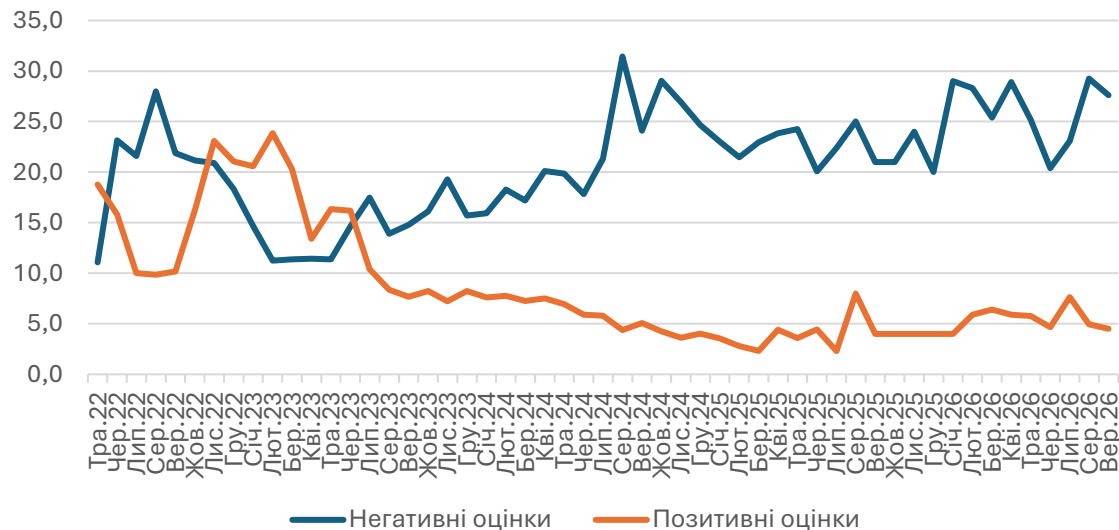
**Оцінки державної політики Уряду
суттєво не змінились та залишаються
переважно нейтральними**

Оцінки економічної політики Уряду: залишаються переважно нейтральними

	Вер.25	Жов.25	Лис.25	Гру.25	Січ.26	Лют.26	Бер.26	Кві.26	Тра.26	Чер.26	Лип.26	Сер.26	Вер.26
Позитивно	4	4	4	4	4	6	6	6	6	5	8	5	4
Нейтрально	63	65	65	68	61	60	60	60	64	70	65	60	61
Негативно	21	21	24	20	29	28	25	29	25	20	23	29	28
НЗ/НА	12	9	8	8	7	6	8	5	5	5	4	6	6

Created with Datawrapper

Позитивні та негативні оцінки економічної політики Уряду,
% підприємств

- **Частка позитивних оцінок політики становить 4% (було 5%)**
- **Частка нейтральних оцінок політики Уряду щодо підтримки бізнесу становить 61% (було 60%)**
- **Частка негативних оцінок перервала тенденцію до зростання, та у вересні показник суттєво не змінився та становить 28% (було 29%)**
- **Частка тих, хто не визначився з відповіддю залишився незмінним та становить 6% у вересні, як і у серпні**

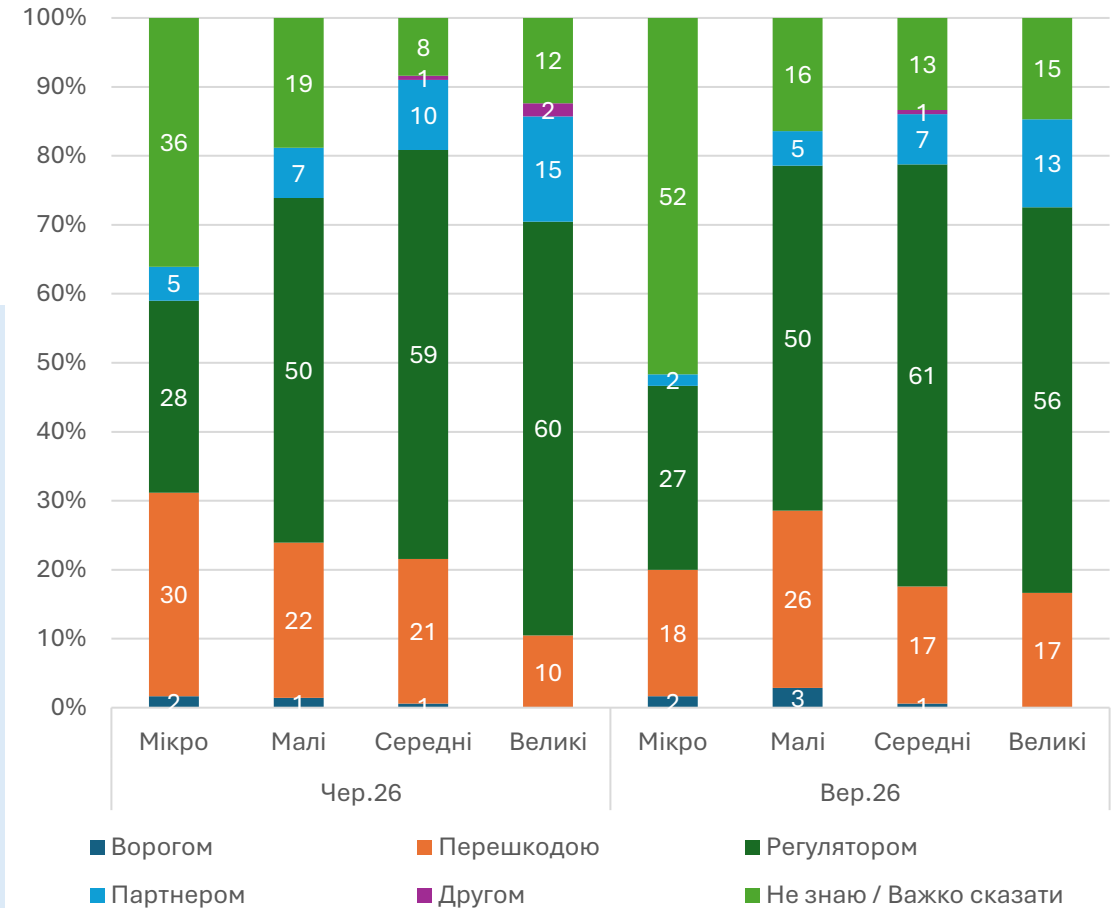
Сьогодні в Україні Держава (Уряд) для бізнесу є...

	Гру.23	Бер.24	Чер.24	Вер.24	Гру.24	Бер.25	Чер.25	Вер.25	Гру.25	Бер.26	Чер.26	Вер.26
Ворогом	2	3	3	5	4	3	2	2	2	1	1	1
Перешкодою	31	18	20	23	24	23	25	19	24	23	20	20
Регулятором	33	40	42	40	50	44	45	45	45	44	53	52
Партнером	7	11	9	10	6	9	9	8	8	8	10	7
Другом	1	3	1	0	0	1	3	0	3	0	1	0
НЗ/НА	25	26	26	21	17	21	16	25	19	23	16	19

Created with Datawrapper

- З серпня до вересня 2026 року **сприйняття держави** серед представників бізнесу залишається **відносно стабільним**, та без суттєвих змін
- Тих, хто вважає уряд **регулятором**, залишається **найбільше**, та ця частка **суттєво не змінилась після зростання за попередній період** та становить 52% (було 53%), тоді як частка респондентів, які сприймають уряд як **перешкоду** для бізнесу, **залишилась незмінною та становить 20%** у вересні, як і у червні. **Частка респондентів, що вважають державу партнером зменшилась із 10% до 7%**
- Водночас **рівень невизначеності збільшився**, що видно зі збільшення частки відповідей “Важко відповісти” з 16% до 19%.

Сьогодні в Україні Держава (Уряд) для бізнесу є... (за розміром, % респондентів)

Відключення електроенергії

ГОЛОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ 7: Перебої з електроенергією

Частка компаній, для яких «перебої з електроенергією» є перешкодою, у вересні збільшилась, із 9% до 12%

28% підприємств були змушені тимчасово призупиняти роботу через перебої з електроенергією у серпні **2026** року

У серпні **2026** року через перебої з електроенергією **бізнес втратив 4%** загального **робочого часу**

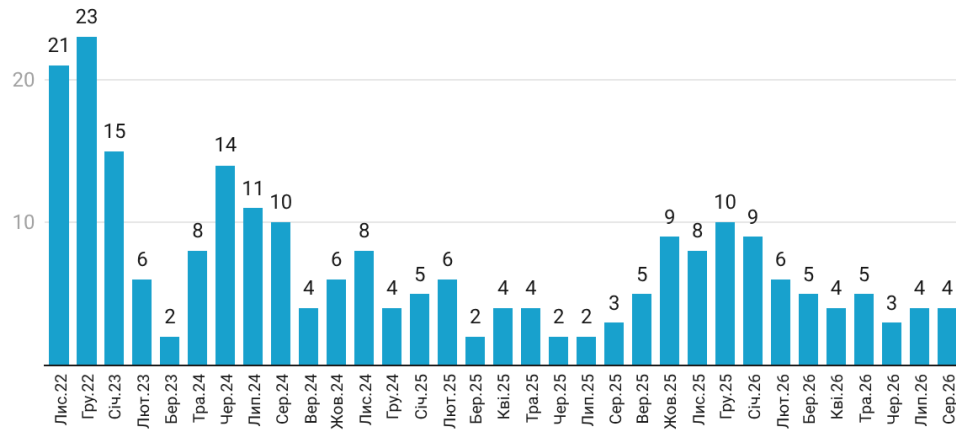

Найбільші втрати робочого часу в **мікропідприємств**. Серед галузей найбільші втрати часу спостерігаються у **машинобудуванні**

«Перебої з електрикою» зберігають позицію у переліку перешкод

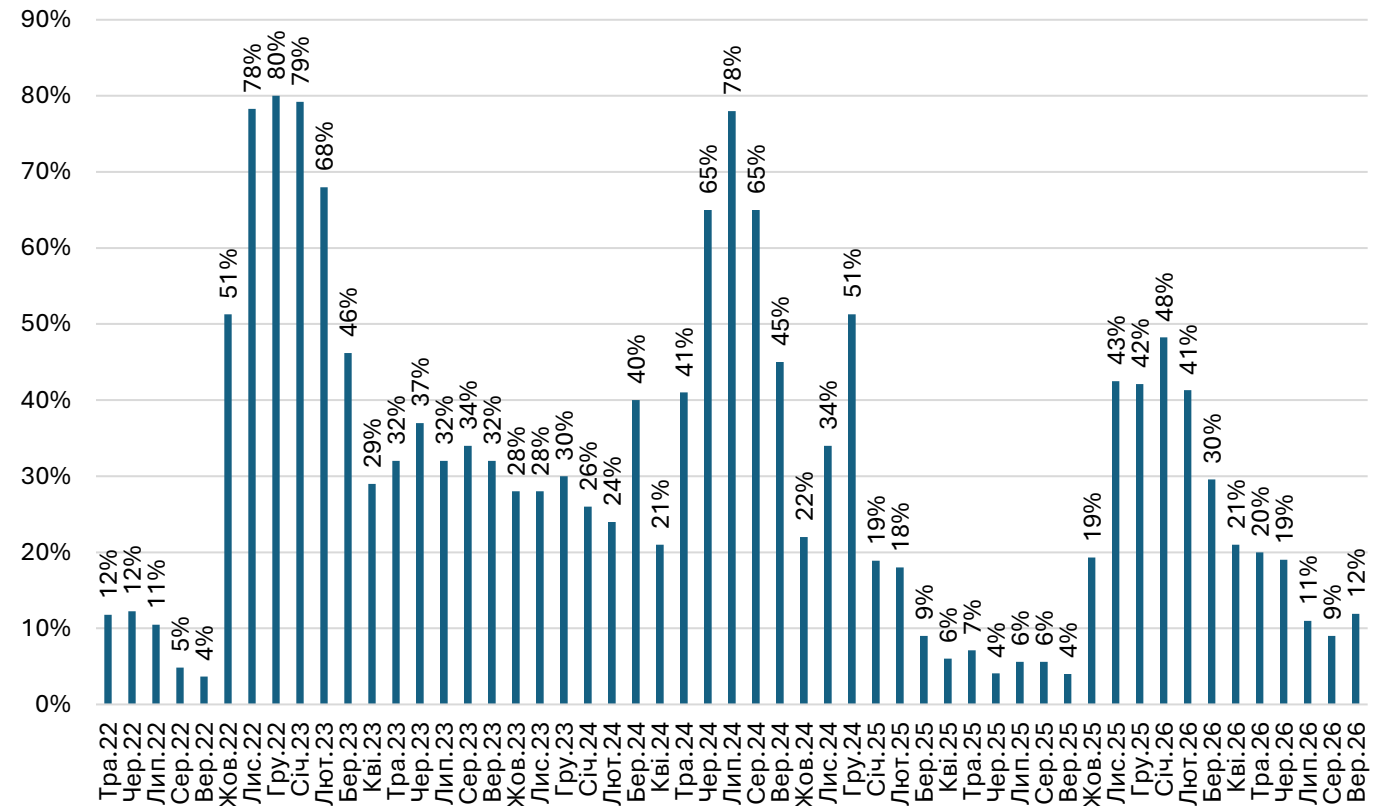
- Частка компаній, для яких «перебої з електроенергією» перервала двомісячну тенденцію до зменшення значення, та у вересні порівняно до серпня значення збільшилось із 9% до 12%
- У переліку перешкод «перебої з електроенергією» залишаються на 8-мій сходинці

Середній % часових втрат

Created with Datawrapper

Перебої з електропостачанням як перешкода для бізнесу, % респондентів

У серпні підприємства більш часто втрачали робочий час через перебої з електроенергією

Вплив відключень світла на роботу підприємств (% опитаних)

	Сер.25	Вер.25	Жов.25	Лис.25	Гру.25	Січ.26	Лют.26	Бер.26	Кві.26	Тра.26	Чер.26	Лип.26	Сер.26
Не було відключень	47	36	23	6	5	7	11	20	28	27	45	39	35
0% (працювало весь час)	38	43	35	36	35	41	52	43	41	46	44	44	37
1-10% часу не працювало	12	8	18	32	27	28	16	25	25	15	7	8	22
11-25% часу не працювало	2	13	19	20	25	15	19	12	5	11	3	7	6
26-50% часу не працювало	0	0	4	6	7	7	2	0	0	0	0	0	0
51-100% часу не працювало	0	0	1	0	1	2	0	0	1	1	1	1	0

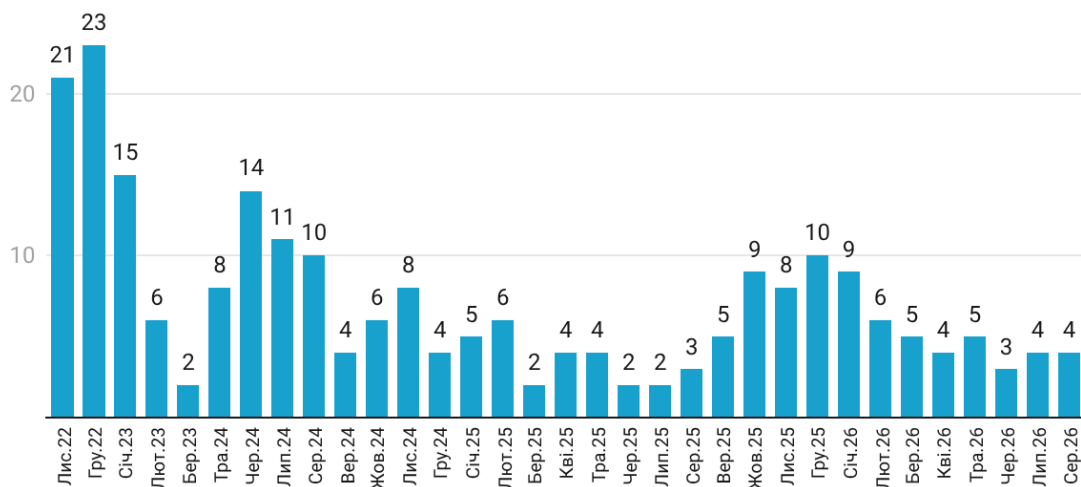
Created with Datawrapper

- **28% бізнесів тимчасово призупиняли роботу через відключення електроенергії у серпні 2026 року (27% у травні, 10% у червні, 16% у липні)**
- **22% підприємств припиняли роботу лише на 1-10% робочого часу, а 6% - на 11-25% робочого часу**
- Водночас **37% бізнесів працювали безперервно, попри перебої з електроенергією**
- **35% бізнесів не мали відключень електроенергії**

Втрата робочого часу через перебої з електроенергією

- У серпні 2026 року через перебої з електроенергією **бізнес втратив 4%** загальної тривалості **робочого часу** (серед підприємств, які мали відключення)
- Були зафіксовані **відмінності між галузями та регіонами**
- Найбільших втрат** робочого часу через перебої з електроенергією відчували підприємства **Сумської, Харківської та Київської областей**

Середній % часових втрат

Created with Datawrapper

Середній % часових втрат за регіоном

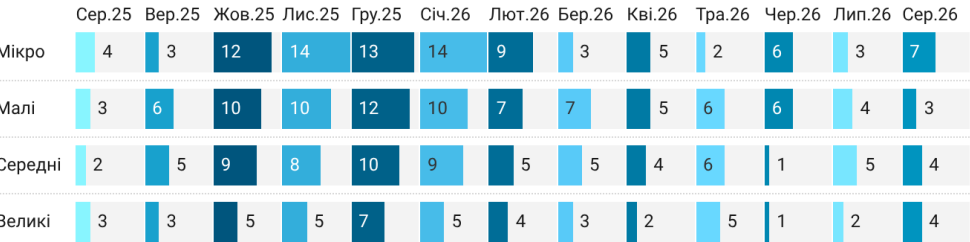
	Сер.25	Вер.25	Жов.25	Лис.25	Гру.25	Січ.26	Лют.26	Бер.26	Кві.26	Тра.26	Чер.26	Лип.26	Сер.26
Сумська	10	11	17	20	16	19	14	13	9	6	10	13	15
Харківська		0	17	8	11	2	2	4	7	13	0	1	8
Київська	6	2	7	5	5	3	4	3	5	1	2	6	8
Львівська		0	7	10	4	0	2	0	0	1	0	0	7
Полтавська	0	1	5	7	2	8	7	4	2	1	0	2	6
Одеська	0	0	3	5	5	1	1	4	3	5	1	2	6
Кіровоградська			3	5	5	4	1	1	2	0	0	0	5
Чернівецька		0	10	6	8	1	0	0	0	3	0	0	3
Хмельницька		3	6	15	12	24	7	3		1	10	5	2
Київ	1	9	13	9	11	15	13	10	13		10	10	2
Тернопільська			3	2	3	6	5				0	0	2
Черкаська	0	0	0	0	0	0	0	16	6	18	3	0	2
Волинська		1	1	9	20	15	11	8	8				1
Дніпропетровська	7	18	32	28	36	37	20	6	9	16	0	17	1
Житомирська	5	18	18	20	25	18	18	6	5	6	0	0	1
Рівненська		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Чернігівська		7	12	18	8	19	13	2		9		1	
Запорізька				5	19	6	1	0	0	0			
Закарпатська	0	0	0	0	0	0	0	0	1				
Вінницька													
Івано-Франківська													

Created with Datawrapper

Мікропідприємства найбільше постраждали від відключень

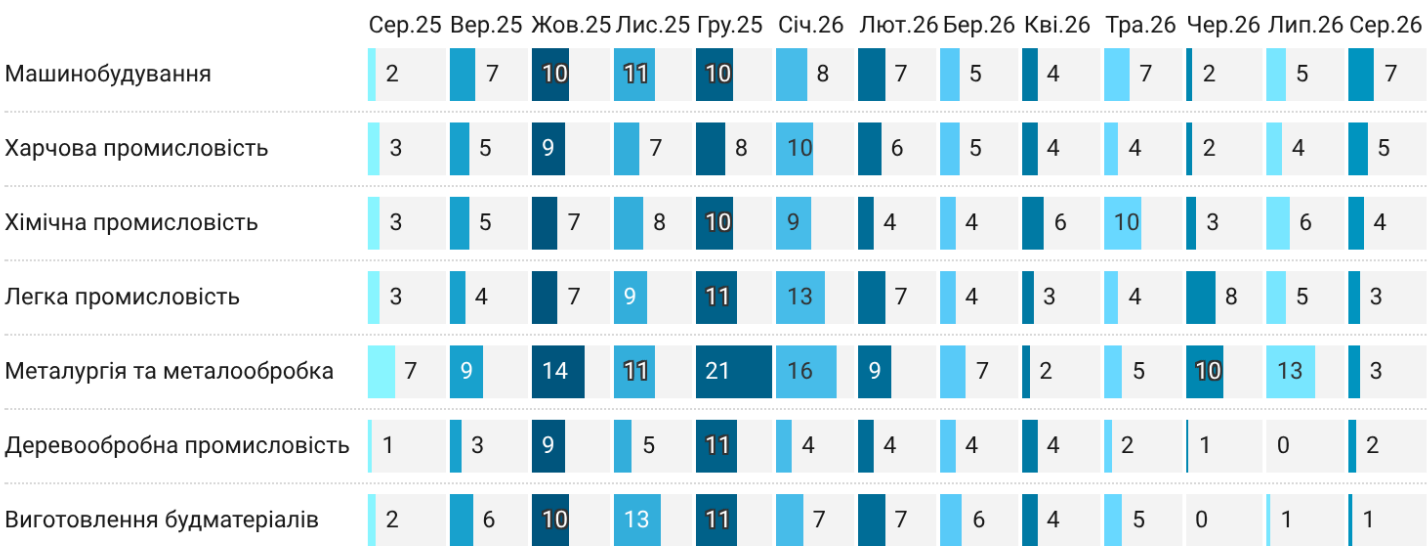
- Втрати робочого часу найвищі в мікропідприємств
- Серед галузей найбільші втрати часу припадають на машинобудування

% часових витрат, за розміром підприємств

Created with Datawrapper

% часових втрат, за галуззю

Created with Datawrapper

Спеціальні запитання: втрати бізнесу через атаки на логістику та повітряні тривоги

ГОЛОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ 8: Втрати бізнесу через атаки на логістику та повітряні тривоги

Найчастіше бізнес вважає, що **компенсація збитків має фінансуватися за рахунок росії (51,6%) та міжнародної фінансової допомоги (51,2%)**

69,4% респондентів вважають, що **не потрібно підвищувати податки**, навіть якщо буде менший обсяг державної підтримки

58,7% підприємств повідомили про втрату **робочого часу працівників** через повітряні тривоги

Найбільші втрати робочого часу через повітряні тривоги зафіксовано **в прифронтових регіонах України**

Джерела фінансування підтримки постраждалого бізнесу

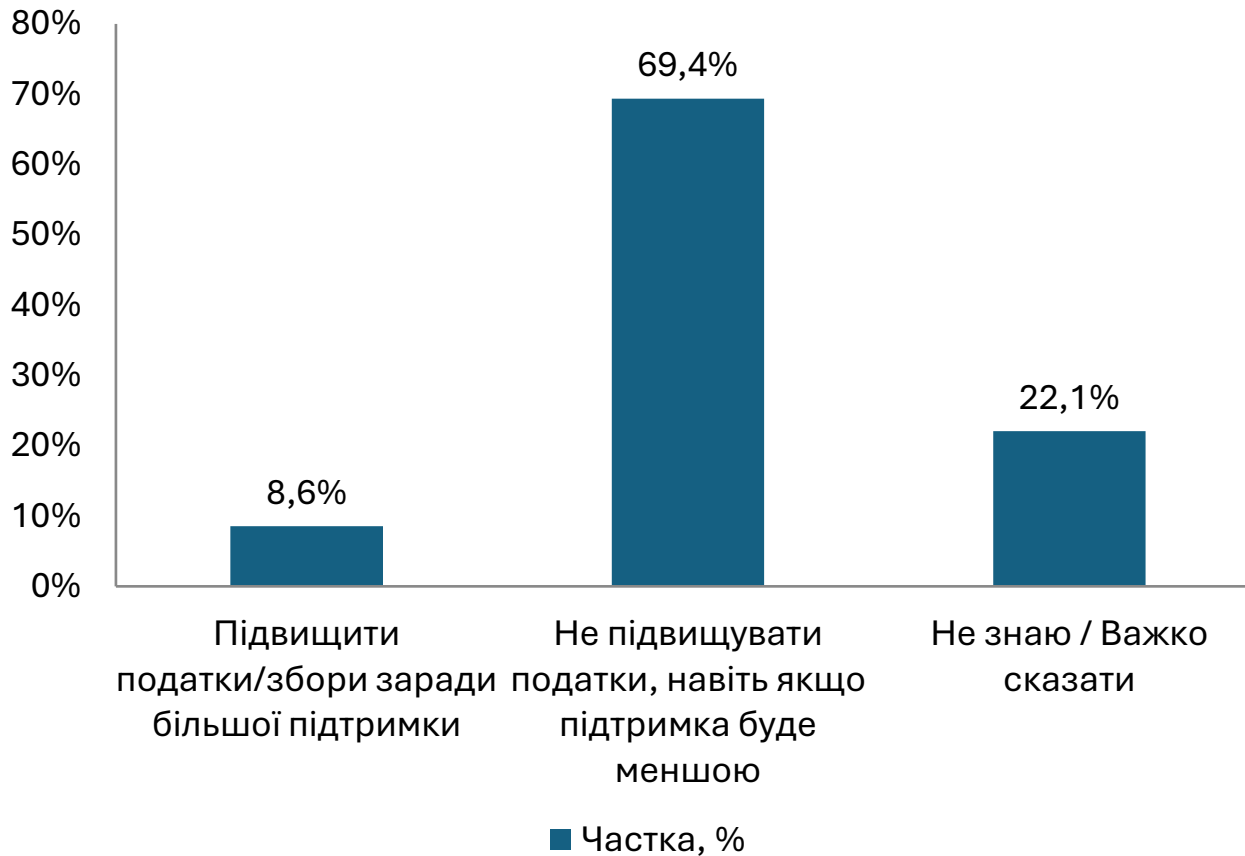
Джерела фінансування підтримки постраждалого бізнесу (% респондентів)

- **Найчастіше** бізнес вважає, що **компенсація збитків має фінансуватися за рахунок росії (51,6%) та міжнародної фінансової допомоги (51,2%)**
- **40,3%** респондентів обираються **поеднання державного, міжнародного та приватного фінансування**
- **Третина респондентів (34,7%) очікує фінансування підтримки з державного бюджету, але без підвищення податків**
- **Підвищення податків має найнижчу підтримку:** лише 1,3% обрали варіант підвищення ПДВ для всіх споживачів, а 4,3% – підвищення інших податків або зборів
- **Великий бізнес частіше говорить про міжнародну фінансову допомогу, а мікро – про фінансування з державного бюджету без підвищення податків**

Ставлення бізнесу до підвищення податків переважно негативне

Ставлення до підвищення податків заради підтримки постраждалого бізнесу (% респондентів)

Більшість бізнесу негативно ставиться до підвищення податків заради підтримки постраждалих підприємств:

- **69,4%** респондентів вважають, що **не потрібно підвищувати податки**, навіть якщо буде менший обсяг державної підтримки
- **Лише 8,6%** респондентів **підтримують підвищення податків або зборів**, щоб забезпечити більше державних коштів для такої підтримки
- Однак зафіксовано **високий показник невизначеності** щодо цього питання – **22,1%** респондентів не змогли відповісти
- **Великий бізнес частіше** підтримує **підвищення податків / зборів** ніж МСП (15% проти 5% середніх, 9% малих та 7% мікро)
- **Серед мікропідприємств найвища невизначеність** – 40% респондентів обрали варіант Не знаю/Важко сказати

Нове щомісячне опитування підприємств. Методологія

Потреба у вичерпній інформації про економічну ситуацію є важливою для економічної політики під час війни. Для швидкого збору інформації про поточний стан економіки на рівні підприємства, Інститут економічних досліджень та політичних консультацій буде проводити щомісячне опитування підприємств із застосуванням підходу кон'юнктурних досліджень (або Business Tendency Survey). Методологію розроблено для оцінки ситуації з «базового рівня» — суджень та очікувань основних економічних агентів – підприємців та керівників підприємств.

Щомісячне опитування складається з двох частин – регулярної та спеціальної. Регулярно респонденти відповідають на питання про зміну основних показників діяльності та короткострокові прогнози щодо майбутніх змін цих же показників -- випуску (виробництво), реалізації (продажів), експорту, заборгованостей, нових замовлень, зайнятості тощо. Оцінки та очікування щодо змін ділового клімату та фінансово-економічної ситуації на підприємстві в перспективі на півроку також будуть у фокусі нашої уваги.

Спеціальна частина Щомісячного дослідження дозволяє отримувати інформацію щодо специфічних тем. Спеціальна частина розглядає проблеми підприємств, вплив війни на обсяги виробництва, експортну діяльність, основні потреби бізнесу та оцінку державної політики.

У цьому дослідженні використовується панельна вибірка, яка включає 500+ підприємств, що розташовані у 21-му з 27-ми регіонів України, включаючи Вінницьку, Волинську, Дніпропетровську, Житомирську, Закарпатську, Запорізьку, Івано-Франківську, Київську, Кіровоградську, Львівську, Одеську, Полтавську, Рівненську, Сумську, Тернопільську, Харківську, Хмельницьку, Черкаську, Чернівецьку та Чернігівську області та місто Київ.

Польовий етап 53-ої хвилі тривав з 23 – 30 вересня, 2026 року. Керівники підприємств порівнювали результати роботи у вересні з серпнем 2026 року, чи іншого показника на момент проведення опитування (вересень 2026 року) та давали прогнози на наступні 2 - 3 чи 6 місяців залежно від питання. В окремих питаннях (де це було зазначено) результати роботи порівнювалися з довоєнним часом (період до 24 лютого 2022 року).

Дослідження стало можливим завдяки змінам у плані реалізації проекту «За чесну та прозору митницю», який фінансувався Європейським Союзом та співфінансувався МФ «Відродження» та благодійним фондом ATLAS Network (США) та відбувалось під егідою цього проекту з травня 2022 року по грудень 2023 року. З січня до квітня 2024 року дослідження відбувалося в рамках проекту «Екстрена підтримка громадянського суспільства та ЗМІ у відповідь на війну в Україні», який реалізувався завдяки фінансовій підтримці Європейського Союзу. Від серпня 2024 року до лютого 2025 року публікація стала можливою завдяки підтримці Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження» в рамках спільної ініціативи «Європейське відродження України». З листопада 2025 року до березня 2026 року дослідження виконувалося в рамках проекту «Інтеграція України в ЄС: діалог, побудований на фактах», що фінансувався Міжнародним фондом «Відродження». У серпні-вересні 2026 року дослідження стало можливим завдяки підтримці Центру міжнародного приватного підприємництва (CIPE).

НАШІ КОНТАКТИ

Website: ier.com.ua

Email: rubanik@ier.kyiv.ua,
kuziakiv@ier.kyiv.ua

Instagram https://www.instagram.com/ier_kyiv/

Facebook: <https://www.facebook.com/IER.Kyiv/>

Telegram: <https://t.me/ukreconomic>

Twitter: https://x.com/IER_Kyiv